

Голові топонімічної комісії
Чернівецької міської ради
Кушнірику Я.Д.

Заява

Ініціативна група громадян м. Чернівці звертається до Вас з проханням винести на засідання чергової сесії Чернівецької міської ради питання про повернення історичної назви площі Святої Марії свого часу перейменованої на площу Турецької криниці.

Громадськість дійшла згоди вибрати українську назву площі Богородиці.

Питання обговорено в громадських організаціях, засобах масової інформації, до топонімічної комісії подано історичну довідку.

Підписи мешканців міста за повернення історичної назви площі Богородиці у кількості 1500, а також копії матеріалів у ЗМІ додаються.

Ганна Глібка, голова Чернівецького відділу Союзу українок

Лариса Канюка, історик, мистецтвознавець

Тамара Покотило, член Національної Спілки художників України

Віра Китайгородська, голова обласної організації Національної Спілки письменників України, член Всеукраїнського об'єднання «Майдан»

Іван Балан, Заслужений художник України

Олена Калмикова, депутат Чернівецької міської ради

УКРАЇНА

Чернівецька обласна державна
адміністрація

**ДЕРЖАВНИЙ АРХІВ
ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ**

вул. Стасюка, 20-А м. Чернівці, 58029
тел. (0372) 57-36-77, тел/факс 57-86-54

E-mail: chernivtsiarchiv@gmail.com

Web: <http://cv.archives.gov.ua>

Код ЄДРПОУ № 03494540

АРХІВНА ДОВІДКА

27.03.2012 р. № 146

На № 012/12 від 20.03.2012р.

Благочинному міста Чернівці,
настоятелю церкви Св. кн. Ольги
Чернівецько-Буковинської
єпархії Київського патріархату

прот. О. Полянку

вул. Руська, 247-А
58001 м. Чернівці

В науково-довідковій бібліотеці державного архіву Чернівецької області зберігаються відомості про те, що в 1709 – 1716 рр. на пагорбі біля Турецької криниці молдавським воеводою Ніколаєм Маврокордатом була збудована дерев'яна православна церква. Його сини, Костянтин та Іоан Маврокордати подарували церкву місту з князівськими привілеями, тому церква отримала назву «Князівська». Щороку тут відбувалось освячення Йорданської води. В 1779 р. церква була перенесена в с. Долішні Шерівці, а 4 роки потому, в 1783 р. на цьому ж місті було збудовано іншу православну церкву – Успіння Пресвятої Богородиці. В 1876 р. церкву було перенесено на Калічанку (передмістя м. Чернівці), пагорб, на якому вона була збудована, зрівняли, а на місці вівтаря колишньої церкви встановили Хрест.

В документах архівного фонду Чернівецького міського магістрату зберігається ситуаційний план частини м. Чернівці, укладений міським будівельним управлінням від 27 січня 1901 р., на якому площа Св. Марії (Marien Platz – так в документах) є прилеглою до вулиці Турецької Криниці.

В адресних книгах алфавітних покажчиків мешканців м. Чернівці разом з передмістями за 1924/25 та 1936 рр. зберігаються відомості, що площа Св. Марії (нім. Marien Platz) назву свою не змінювала, а лише написання з німецької на румунську мову (рум. Piața Sf. Marii).

Додаток: ксерокопія на 1 арк.

Підстава: Ф.-39, оп.1, спр. 1110, арк. 368.

C. Loghin „Cernăuți”, Cernăuți, 1936, p. 126

„Adresa. Wohnungsanzeiger pentru Cernăuți (innere Stadt und Vorstädte)”, Cernăuți, 1924/25, p. XX.

Prodan D. „Anuarul General al Municipiului Cernăuți”, Cernăuți, 1936, p. X.

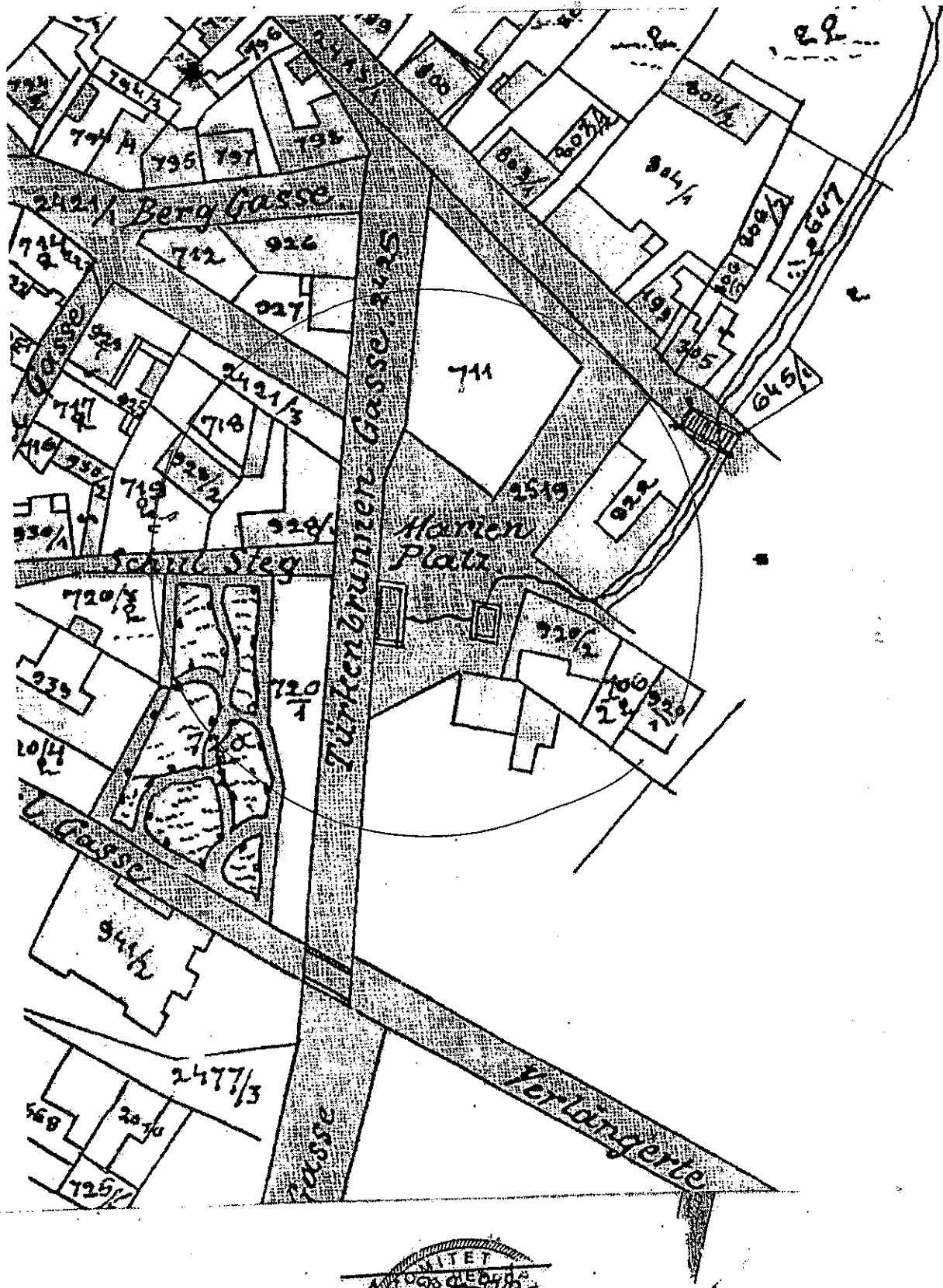
В.о. директора держархіву
Чернівецької області

С.А. Виклюк

Гуцу М., 545-001

Situation.

Згідно оригіналу
Підстава: ф. 33, он 1, д. 1
В. о. директора держархиву
Черкавської області

Вом. Stadtkommission:
Lernowitz am 27/1. 901

Звернення мешканців м. Чернівці до Чернівецької міської влади:

«Владо, не позбавляй нас опіки Пресвятої Богородиці !»

Ми просимо, щоб місцева влада взяла до уваги звернення громадських організацій і митрополита Чернівецько-Буковинської митрополії владики Данила і повернула місту старовинну історичну назву площа Святої Марії.

У наш час цю справедливу назву забудовники площі зігнорували і назвали її площею турецької криниці. А це гріх.

На цій площі у XVIII і XIX ст.ст. були розташовані два храми Успіння Пресвятої Богородиці. Це місце святе, намолене, воно пов'язане з ім'ям Божої Матері, покровительки всієї України, нашого міста і нашого краю Буковини.

До звернення додається архівна довідка з фонду Чернівецького міського магістрату. Це історичний державний документ від 27 січня 1901 року, на якому зафіксована історична назва «площа Святої Марії». Архівні документи засвідчують, що ця назва площі ніколи не змінювалася, лише написання мінялося з німецької мови на румунську (нім. - «Marien Platz», рум. - «Piața Sf. Marii»). Копія цієї історичної мапи міста додається.

До цього звернення приєднуються вірні всіх християнських конфесій.

№	П.І.Б	адреса	підпис
	Димитрюк Надія Васил.	Заводський туніс 3	
	Докоба Валентина Вас.	М. Тореца, 3	
	Дукієвська Валер. Анж.	де зач. ун. міст	
	Докоба Марина Андруш.	М. Тореца	
	Красенейчук Олег Ярославович	Гр. Поштовий 6	
	Чоботар Вассиль Васильович	Комісарь	
	Опасю Вікторія Іванівна	Вул. Демітська 27	
	Костинион Марія Петрівна	Заводська 65	
	Гончарова Степанівна	Привокзальна 8	
	Гудей Марія Васильовна	Лотманська 14	
	Гаврилюк Наталія	Лотманська	
	Знаменська Марія Миколаївна	Лотманська 13/3	
	Мустеа Антоніна Фімен	М. Тореца 1	
	Вабаків Володимир Федор.	М. Тореца 1	
	Ігнар Віра Ананівна	Заводський пров. 10	
16.	Дронь Надія Георгіїв	Заводська 9/16	

Звернення мешканців м. Чернівці до Чернівецької міської влади:

«Владо, не позбавляй нас опіки Пресвятої Богородиці !»

Ми просимо, щоб місцева влада взяла до уваги звернення громадських організацій і митрополита Чернівецько-Буковинської митрополії владыки Данила і повернула місту старовинну історичну назву площа Святої Марії.

У наш час цю справедливу назву забудовники площі зігнорували і назвали її площею турецької криниці. А це гріх.

На цій площі у XVIII і XIX ст.ст. були розташовані два храми Успіння Пресвятої Богородиці. Це місце святе, намолене, воно пов'язане з ім'ям Божої Матері, покровительки всієї України, нашого міста і нашого краю Буковини.

До звернення додається архівна довідка з фонду Чернівецького міського магістрату. Це історичний державний документ від 27 січня 1901 року, на якому зафіксована історична назва «площа Святої Марії». Архівні документи засвідчують, що ця назва площі ніколи не змінювалася, лише написання мінялося з німецької мови на румунську (нім. - «Marien Platz», рум. - «Piata Sf. Marii»). Копія цієї історичної мапи міста додається.

До цього звернення приєднуються вірні всіх християнських конфесій.

№	П.І.Б	адреса	підпис
1	Богнарук М. Т.	м. Чернівці	
2	Кошман В. З.	вул. С. Радіка 3/3	
3.	Тучун М. О.	вул. Яністрянська № 35	
4	Кашун Е. Е.	вул. Авангардна № 45 кв. 51	
5	Лунгу М. Т.	вул. Соснова 20	
6	Тнаток М. П.	вул. Соснова 18	
7	Тусек Л. М.	вул. Стасюка 11/20	
8	Зоніорак О. В.	вул. Русока 205/32	
9.	Котлярук Б. З.	вул. Авангардна 53/41	
		вул. Михайлівська 41	

Звернення мешканців м. Чернівці до Чернівецької міської влади:

«Владо, не позбавляй нас опіки Пресвятої Богородиці !»

Ми просимо, щоб місцева влада взяла до уваги звернення громадських організацій і митрополита Чернівецько-Буковинської митрополії владики Данила і повернула місту старовинну історичну назву площа Святої Марії.

У наш час цю справедливу назву забудовники площі зігнорували і назвали її площею турецької криниці. А це гріх.

На цій площі у XVIII і XIX ст.ст. були розташовані два храми Успіння Пресвятої Богородиці. Це місце святе, намолене, воно пов'язане з ім'ям Божої Матері, покровительки всієї України, нашого міста і нашого краю Буковини.

До звернення додається архівна довідка з фонду Чернівецького міського магістрату. Це історичний державний документ від 27 січня 1901 року, на якому зафіксована історична назва «площа Святої Марії». Архівні документи засвідчують, що ця назва площі ніколи не змінювалася, лише написання мінялося з німецької мови на румунську (нім. - «Marien Platz», рум. - «Piata Sf. Marii»). Копія цієї історичної мапи міста додається.

До цього звернення приєднуються вірні всіх християнських конфесій.

Храм Різдва Іоанн Хрестителя м. Чернівці в. Софії Ковалевської

№	П.І.Б	адреса	підпис
1.	Косак Марія Петр.	Ходорівська 9	УМВ
2.	Кудянова Марія Тер.	Вул. Червоноарм. 97/27	Кудяв -
3.	Бунесак Марія Мих.	пр. Березовий, 34	Бунесак
4.	Бунесак Ол-др Ол-и	пр. Березовий, 34	Бунесак
5.	Звондечко Валентина Тер.	Забитого, 22	Звондечко
6.	Звондечко Марія Рам.	- 11 -	Звондечко
7.	Норчук Марія Іванівна		Норчук

8. Ісусиндо Віктор Ів. вул. Сергіївська 14
9. Валера Наталія Петрівна Герб
10. Єлєндрок Софія В. ^{Ходорівська, 14} Сем
11. Дурно Марія А. Курільська 30
12. Рєвгар Валерій А. Ворошиловградська
13. Мудрей Палєна Петрівна ⁷⁹
14. Назар Тамара Михайлівна ^{пр. 4-березня. Діу}
15. Назар Максим іванович ^{вул. Агіраханська 3/4}
16. Балах Іван Дмитрович ^{вул. мари. Рибанко, 4}
17. Балах Філіппович ^{вул. мари. Рибанко, 4}
18. Зірка Золіна Золі. ^{вул. Караївська 31}
9. Жукова Тамара Іван. ^{проб. Ходорівський, 24}
0. Віноконіта Олексія Дм. Іар. Колуни 10/2
1. Віноконітний Дмитро М. Іар Колуни 10
2. Віноконітний Олекс. М. Іар Колуни 10/1
3. Рєвгар Н. В. Ворошиловградська 19
- Рєвгар В. П.
- Григорій З. В. Зер. Ходорів. провулок 45
- Тілоце М. І. Іркутська 25
- Тілоце М. В. — 11 — 11 — 11 —
- Глиньський Ч. В. Іркутська 24
- Глиньська В. В. — 11 — 11 —
- Савка С. І. Ходорівський пр. 24
- Матіос Нимігор Г. Краматорська 205.
- Клишчєв Василь В. — кастелянський

Звернення мешканців м. Чернівці до Чернівецької міської влади:

«Владо, не позбавляй нас опіки Пресвятої Богородиці !»

Ми просимо, щоб місцева влада взяла до уваги звернення громадських організацій і митрополита Чернівецько-Буковинської митрополії владики Данила і повернула місту старовинну історичну назву площа Святої Марії.

У наш час цю справедливу назву забудовники площі зігнорували і назвали її площею турецької криниці. А це гріх.

На цій площі у XVIII і XIX ст.ст. були розташовані два храми Успіння Пресвятої Богородиці. Це місце святе, намолене, воно пов'язане з ім'ям Божої Матері, покровительки всієї України, нашого міста і нашого краю Буковини.

До звернення додається архівна довідка з фонду Чернівецького міського магістрату. Це історичний державний документ від 27 січня 1901 року, на якому зафіксована історична назва «площа Святої Марії». Архівні документи засвідчують, що ця назва площі ніколи не змінювалася, лише написання мінялося з німецької мови на румунську (нім. - «Marien Platz», рум. - «Piata Sf. Marii»). Копія цієї історичної мапи міста додається.

До цього звернення приєднуються вірні всіх християнських конфесій.

№	П.І.Б	адреса	підпис
1	Григорій І. С.	Кішманська 27	Григорій
2	Іванович О. М.	Кобзарська 2	Іванович
3	Тригорівський Т. В.	Кобзарська 20/2	Тригорівський
4	Іванович П. М.	Удольська 22	Іванович
5	Гавришук В. І.	Т. Вільке 15а	Гавришук
6	Кметь О. І.	Кишинівська 1/2	Кметь
7	Томаш С. І.	Ш. Рустава 2А	Томаш
8	Сороган М. М.	Майданська 9	Сороган
9	Заремський Н. Г.	Торжківська 22	Заремський
10	Франчук М. П.	Молодівська 18	Франчук
11	Традиційно Ю. І.	с. Сербська 1/2	Традиційно
12	Гурман С. І.	вул. Тейсенська 4	Гурман
13	Таман М. В.	Михайлівська 17/1	Таман
14	Машуків О. І.	Буковинська 64	Машуків
15	Дулієв М. В.	Михайлівська 21	Дулієв

Звернення мешканців м. Чернівці до Чернівецької міської влади: «Владо, не позбавляй нас опіки Пресвятої Богородиці!»

Ми просимо, щоб місцева влада взяла до уваги звернення громадських організацій і митрополита Чернівецько-Буковинської митрополії владики Данила і повернула місту старовинну історичну назву площа Святої Марії.

У наш час цю справедливу назву забудовники площі зігнорували і назвали її площею турецької криниці. А це гріх.

На цій площі у XVIII і XIX ст.ст. були розташовані два храми Успіння Пресвятої Богородиці. Це місце святе, намолене, воно пов'язане з ім'ям Божої Матері, покровительки всієї України, нашого міста і нашого краю Буковини.

До звернення додається архівна довідка з фонду Чернівецького міського магістрату. Це історичний державний документ від 27 січня 1901 року, на якому зафіксована історична назва «площа Святої Марії». Архівні документи засвідчують, що ця назва площі ніколи не змінювалася, лише написання мінялося з німецької мови на румунську (нім. - «Marien Platz», рум. - «Piata Sf. Marii»). Копія цієї історичної мапи міста додається.

До цього звернення приєднуються вірні всіх християнських конфесій.

№	П.І.Б	адреса	підпис
1	Гимизук М.М.	Московська 71	Гимизук
2	Гусак Д.М.	- 11 -	Гусак
3	Борзенюк В.Г.	Московська 102	Борзенюк
4	Гамаль Б.М.	Московська 100	Гамаль
5	Госкарюк В.	Московська 77	Госкарюк
6	Гамелько В.	Московська 77	Гамелько
7	Госкарюк М.	Московська	Госкарюк
8	Бадійчук М.	Московська 175	Бадійчук
9	Волошук Г.	Московська 108	Волошук
10	Удуч О	Московська 106	Удуч
11	Удуч О.Ю.	Московська	Удуч
12	Богориз	Московська 49	Богориз
13	Грушко М.М.	Московська 119	Грушко

№	П.І.Б	адреса	підпис
14	Моренчук О.В.	московська 130	ММ
15	Енаичук М.І	московська 135	ЕВ
16	Овасюк П.М	московська 138	ОП
17	Масквич Н.Г.	Московська 85	МН
18	Москвич В.Г.	Московська 85	МВ
19	Галан Ю.І.	Московська 112	Ю.І.
20	Маковецька М.І	московська	МІ
21	Мельник Р.І.	московська 112	МР
22	Федорук А.І.	московська 83	ФІ
23	Тамарисова Н.Т.	Московська 110	ТН
24	Гурженко О	московська 6	ГО
25	Гурженко О.В.	— " — 6	ГВ
26	Летівський С.І	Московська 63	ЛІ
27	Лавицька В.А	московська 63	ЛВ
28	Пилипчук О.І.	— " — 61	ПІ
29	Покутка І.І.	Московська 20	ПІ
30	Такман І.М	Московська 9	ТІ
31	Моклюк М.І	московська 11	МІ
32	Рисовчук С.І	Московська 37	РІ
33	Меленко С.С.	Московська 15	МІ
34	Паскаєв М.І	Московська 34	ПІ
35	Лавицька Н.Г.	Московська 55	ЛН
36	Ткачевський М.Р.	Московська 37	ТМ
37	Возний В.О.	Московська 2	ВВ
38	Ткачук В.І.	Московська 6	ТІ
39	Татан В.О.	Московська 5	ТІ
40	Городенцько М.В.	Московська 8	ГМ
41	Вайсеховський В.М.	Московська 7	ВМ
42	Славівський І.І.	Московська 10	СІ
43	Горчук Т.Д.	Московська 16	ГТ
44	Мовтовський Р.І.	Московська 26	МІ
45	Гроскурт Ю.М.	Московська 89	ГЮ
46	Григорук Б.М.	Московська 40	ГБ
47	Балахун А.І.	пр.Горбунівська, 1	БА

№	П.І.Б	адреса	підпис
48	Петрюк, І.І.	Кардунського	
49	Меленко О. С.	М. Шевського	
50	Домініє Б.Б.	Кардунського	
51	Місюра М.Г.	Кардунського	
52	Гордєєва О.О.	Кардунського	
53	Поповський В.В.	Кардунського	
54	Найда В.П.	Кардунського	Найда
55	Гриб М.М.	пр. Кардунського 3.	
56	Федорук, С.Г.	пр. Кардунського 8.	
57	Скрипська, С.В.	пр. Кардунського 6.	
58	Зендовська, Г.Г.	пр. Кардунського	
59	Пирожок, М.Т.	пр. Кардунського 10.	
60	Григорук, Н.П.	пр. Кардунського 14.	
61	Козак В.П.	пр. Кардунського 16.	
62	Восітун Б.В.	пр. Кардунського 18.	
63	Валасевська С.С.	Кардунського	
64	Ковалевська, В.П.	Кардунського	
65	Величко Т.С.	Московська 13.	
66	Гнащук О.В.	Байкальська 7.	
67	Гівердохід О.О.	Байкальська 10.	
68	Олекс Ю.Ю.	Байкальська 14.	
69	Воплиць Б.С.	Байкальська 16.	
70	Воплиць В.З.	Байкальська 18.	
71	Бригднова Д.М.	Московська 31.	
72	Наман Н.П.	Московська 54.	
73	Григорівська О.М.	Московська 56.	
74	Косенко Т.М.	Московська 58.	
75	Рохаса М.В.	Московська 55.	
76	Волощук А.В.	Московська 62.	
77	Войкович І.В.	Московська 64.	
78	Гончук Т.П.	Московська 66.	
79	Григорук А.П.	Московська 68.	
80	Василюк М.В.	Московська 72.	
81	Гончак І.Т.	Московська 74.	
82	Гончак Т.П.	Московська 76.	
83	Михайлова Н.В.	Московська 78.	
84	Михайлова М.В.	Московська 84.	
85	Гончарук С.Т.	Московська 86.	
86	Дерменко Н.Т.	Московська 43.	
87	Ланівська Н.Т.	Московська 55.	

Звернення мешканців м. Чернівці до Чернівецької міської влади: «Владо, не позбавляй нас опіки Пресвятої Богородиці!»

Ми просимо, щоб місцева влада взяла до уваги звернення громадських організацій і митрополита Чернівецько-Буковинської митрополії владыки Данила і повернула місту старовинну історичну назву площа Святої Марії.

У наш час цю справедливу назву забудовники площі зігнорували і назвали її площею турецької криниці. А це гріх.

На цій площі у XVIII і XIX ст.ст. були розташовані два храми Успіння Пресвятої Богородиці. Це місце святе, намолене, воно пов'язане з ім'ям Божої Матері, покровительки всієї України, нашого міста і нашого краю Буковини.

До звернення додається архівна довідка з фонду Чернівецького міського магістрату. Це історичний державний документ від 27 січня 1901 року, на якому зафіксована історична назва «площа Святої Марії». Архівні документи засвідчують, що ця назва площі ніколи не змінювалася, лише написання мінялося з німецької мови на румунську (нім. - «Marien Platz», рум. - «Piata Sf. Marii»). Копія цієї історичної карти міста додається.

До цього звернення приєднуються ~~звіти~~ **звіти** всіх християнських конфесій.

№	П.І.Б.	адреса	підпис
1.	Мнобівська Майя Т.	Возведноме 3.	Птез
2.	Гроденська Ірина Т.	Возведноме 11.	Тора
3.	Кориницька Ольга Т.	Возведноме 13.	МВ
4.	Тельчук Стефан Т.	Возведноме 14.	Г.Р.
5.	Тавридацький Станіслав В.	Возведноме 19.	СВ
6.	Андрій Талма В.	Чайника 1.	ГР
7.	Вербецька Світлана А.	Чайника 4.	СВ
8.	Микитасюк Ірина В.	Чайника 3.	МВ
9.	Брижова Ірина М.	Чайника 6.	ГР
10.	Брижова Елеонора І.	Чайника 8.	Бри

№	П.І.Б	адреса	підпис
11.	Олешиш Валерія Д.	Чимичко 11	-
12.	Бордєнни Євген С.	Чимичко 12	-
13.	Визуїтський Дмитро М.	Чимичко	-
14.	Кослячук Анастасія С.	Чимичко 42	-
15.	Котом Зіковія М.	пр. Чимичко	-
16.	Ковбасний Микола Д.	Чимичко 41	-
17.	Редорук Сергій Т.	Чимичко 54	-
18.	Куримон Ярослав Г.	Чимичко 43	-
19.	Пашочко О. І.	Чимичко 58	-
20.	Качурівський А. О.	Чимичко 48	-
21.	Харчук Іван С.	Чимичко 62	-
22.	Томаш Володимир І.	Чимичко 56	-
23.	Минаєвська Марія М.	Чимичко 59	-
24.	Котом Еміль В.	Чимичко 57	-
25.	Томаш Варвара М.	Чимичко 68	-
26.	Олешиш Дарина М.	Чимичко 68	-
27.	Томаш Еміль М.	Возз'єднань 26	-
28.	Томаш Євген Степан	Возз'єднань 4	-
29.	Томаш Марія Дмитрівна	Варшавська 4	-
30.	Томаш Еміль М.	Возз'єднань 26	-
31.	Гуцулек Іван В.	пр. Возз'єднань	-
32.	Паска Наталія В.	пр. Возз'єднань, 11	-
33.	Паска Степан І.	пр. Возз'єднань	-
34.	Томаш Еміль А.	пр. Возз'єднань	-
35.	Покорук Дмитро Степанович	вул. Варшавська 29	-
36.	Матіос Радко І.	Варшавська 35	-
37.	Миньковська О.	Варшавська 22	-
38.	Батуїш Василь Д.	Варшавська 24А	-
39.	Кеїчелюк Марія К.	Варшавська 28	-
40.	Гуркевич В.	Варшавська 2	-
41.	Ореховський	Варшавська 24В	-
42.	Бойко В. І.	Варшавська 26	-
43.	Бойко Микола В.	Варшавська 26А	-
44.	Ковальчук О. В.	Варшавська 49	-
45.	Михайленко Д. Т.	Варшавська 39	-
46.	Верзичко І. В.	пр. Варшавський	-
47.	Городиська Ольга С.	пр. Варшавський	-

№	П.І.Б	адреса	підпис
48.	Колесно Зірно І.	м. Вороніжський	Гені
49.	Гавришак Нат. Дмитр	пр Вартась 6А	Гені
50.	Голубов мурід С.	пр Вороніжський	Гені
51.	Гавришак Ірина	ви. Кузнецова	Гені
52.	Дудко В. М.	ви. Кауцька	Гені
53.	Мастівка О. І.	Кузнецова	Гені
54.	Брітковий Ан. І.	Кузнецова 2	Гені

Звернення мешканців м. Чернівці до Чернівецької міської влади:

«Владо, не позбавляй нас опіки Пресвятої Богородиці!»

Ми просимо, щоб місцева влада взяла до уваги звернення громадських організацій і митрополита Чернівецько-Буковинської митрополії владики Данила і повернула місту старовинну історичну назву площі Святої Марії.

У наш час цю справедливу назву забудовники площі зігнорували і назвали її площею турецької криниці. А це гріх.

На цій площі у XVIII і XIX ст.ст. були розташовані два храми Успіння Пресвятої Богородиці. Це місце святе, намолене, воно пов'язане з ім'ям Божої Матері, покровительки всієї України, нашого міста і нашого краю Буковини.

До звернення додається архівна довідка з фонду Чернівецького міського магістрату. Це історичний державний документ від 27 січня 1901 року, на якому зафіксована історична назва «площа Святої Марії». Архівні документи засвідчують, що ця назва площі ніколи не змінювалася, лише написання мінялося з німецької мови на румунську (нім. - «Marien Platz», рум. - «Piata Sf. Marii»). Копія цієї історичної мапи міста додається.

До цього звернення приєднуються вірні всіх християнських конфесій.

№	П.І.Б	адреса	підпис
1.	Косоловська Н. М.	Руська 261/16	Черепах
2	Гарбузі С. П.	Томашівська	Д
3	Глорі О. Е	Руська 283А/05	А
4	Медвідь М. П.	-11- 267/130	М
5	Ястремський Т. Я.	Руська 261/15	Я
6	Яценко З. Б.	- 4 -	Я
7	Данилюк Л. М.	Новаторська	Д
8	Данилюк В. Т.	49А пб 3.	Д
9	Вурумен С. В.	Руська 281/104	В
10.	Трухатнюк О. В.	Руська 219Е/1	Трухатнюк
11.	Турчак О. І.	Руська 287 ³ /50	Турчак
12	Шеремет П. П.	Руська 287/45	Шеремет

13. Мельник Ніка Григ Руська 269 Ма
14. --- Володимир Длек

15. Чорнобота Анна Михайлівна вул. Руська 253/125 Q

16. Музика Ярослав Володимирович вул. Руська 231/17 Ма

17. Семид Віктор Анатолійович вул. Руська 231/41 ВД

18. Юнко Микола В. ул. Стожарка 104164 Юнко =

19. Семірауза Євгенівна Іванівна вул. Руська 222/кв. 18 Ма

20. Барбур Олена Акакіївна в. Руська 221/1 А. Барбур

21. Гудей Віталій Вікторович в. Руська 221/1 Гудей

22. Григорук Андрій Володимирович в. Руська 225/123 Ма

23. Вука Анна Александрівна Руська, 289/44 Вука

24. Стришук Наташа Степанівна Руська 222/53 Ма

25. Наташа Олександрівна Юний Руська 253/32 Наташа

26. Текман Віктор Григорович Руська 229/49 В

27. Грешин Марія Олександрівна Руська 253/125 Ма

28. Грешин Євген Всеволодович

29. Грешин Всеволод Григорович

Звернення мешканців м. Чернівці до Чернівецької міської влади: «Владо, не позбавляй нас опіки Пресвятої Богородиці!»

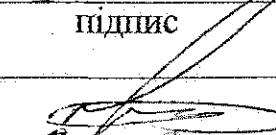
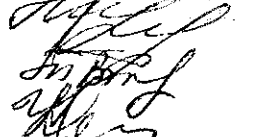
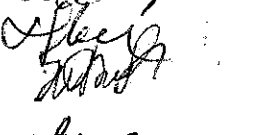
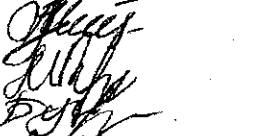
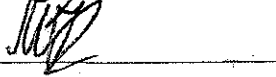

Ми просимо, щоб місцева влада взяла до уваги звернення громадських організацій і митрополита Чернівецько-Буковинської митрополії владики Данила і повернула місту старовинну історичну назву площі Святої Марії.

У наш час цю справедливу назву забудовники площі зігнорували і назвали її площею турецької криниці. А це гріх.

На цій площі у XVIII і XIX ст.ст. були розташовані два храми Успіння Пресвятої Богородиці. Це місце святе, намолене, воно пов'язане з ім'ям Божої Матері, покровительки всієї України, нашого міста і нашого краю Буковини.

До звернення додається архівна довідка з фонду Чернівецького міського магістрату. Це історичний державний документ від 27 січня 1901 року, на якому зафіксована історична назва «площа Святої Марії». Архівні документи засвідчують, що ця назва площі ніколи не змінювалася, лише написання мінялося з німецької мови на румунську (нім. - «Marien Platz», рум. - «Piata Sf. Marii»). Копія цієї історичної мапи міста додається.

До цього звернення приєднуються вірні всіх християнських конфесій.

№	П.І.Б	адреса	підпис
1	Мінтянський Р.І.	М.Тореза, 85	
2	Мінтянська Н.М.	М. Тореза, 85	
3	Майданська Т.В.	М. Тореза, 85	
4	Українець Л.В.	М. Тореза, 87	
5	Українець Н.І.	М. Тореза 87	
6	Майданський Н.В.	М. Тореза, 85	
7	Мінтянський Л.В.	Ілр М. Тореза, 12	
8	Майданський В.В.	М. - Тореза 85, а	
9	Буцазів В.В.	М. - Тореза 85	
10	Мінтянський М.І.	Ілр. М. Тореза 12	

№	П.І.Б	адреса	підпис
11.	Мінтальська О.Т.	Чкаловська, 9	
12	Панусяк Г. А.	п.Тореза, 79	
13	Мінтальська О. Г.	п.пр. Моріса 12	
14.	Терлюк Н. В	Тореза	
15	Мінтальська Н. О	Чистеєвське 145	
17.	Мінтальський М. В.	Гомонське 9	
18	Мінтальська З.Т.	Г-пр. М.Тореза 14	
19	Шевченко М. П.	Г-пр. М.Тореза 14	
20	Шевченко О. Б.	Г-пр. М.Тореза 10	
21.	Кусак В. Г	Г-пр. М.Тореза 38	
22	Кусак Н. Г.	Г-пр. М.Тореза 38	
23	Криг М. В.	п.Тореза 134	
24	Криг В. С.	— " —	
25	Майданський Я. С.	п.Тореза 136	
26	Майданський Г. П.	— " —	
27.	Ланівська О. С.	п.Тореза 134	
28	Гуржук В. П.	п.Тореза 148	
29	Гакман С. М.	Артема 9	
30	Даремон С. Д.	Григорівська 18	
31	Даремон М. Г.	— " —	
32	Синица Г. С.	Чибельська 141	
33	Синица В. Г.	— " —	
34	Найда Г. М.	Артема 23	
35	Найда А. М.	Артема 23	
36.	Зозуляк Н. В.	Зозуляк	

Звернення мешканців м. Чернівці до Чернівецької міської влади: «Владо, не позбавляй нас опіки Пресвятої Богородиці!»

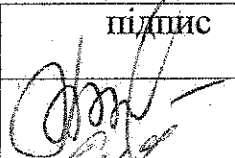
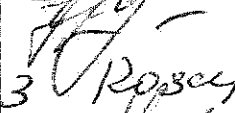

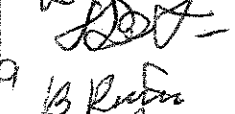
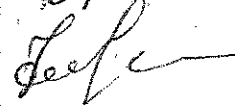

Ми просимо, щоб місцева влада взяла до уваги звернення громадських організацій і митрополита Чернівецько-Буковинської митрополії владики Данила і повернула місту старовинну історичну назву площа Святої Марії.

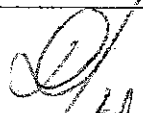

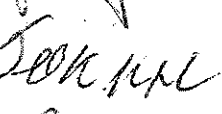
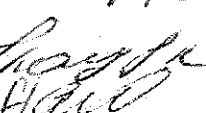
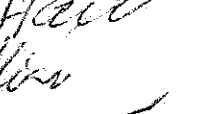

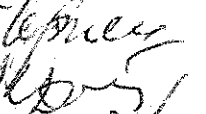
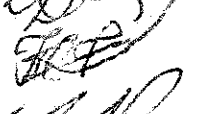

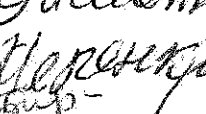

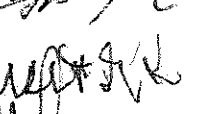

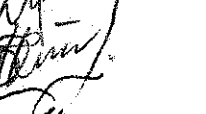

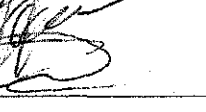

У наш час цю справедливу назву забудовники площі зігнорували і назвали її площею турецької криниці. А це гріх.

На цій площі у XVIII і XIX ст.ст. були розташовані два храми Успіння Пресвятої Богородиці. Це місце святе, намолене, воно пов'язане з ім'ям Божої Матері, покровительки всієї України, нашого міста і нашого краю Буковини.

До звернення додається архівна довідка з фонду Чернівецького міського магістрату. Це історичний державний документ від 27 січня 1901 року, на якому зафіксована історична назва «площа Святої Марії». Архівні документи засвідчують, що ця назва площі ніколи не змінювалася, лише написання мінялося з німецької мови на румунську (нім. - «Marien Platz», рум. - «Piata Sf. Marii»). Копія цієї історичної мапи міста додається.

До цього звернення приєднуються вірні всіх християнських конфесій.

№	П.І.Б	адреса	підпис
1	Гамаль Сімен Дмитрович	Кам'яна - 1	
2	Юрчан Н. В.	Кам'яна 7	
3	Розан Е. Д.	Кам'яна 13	
4	Журав Г. М.	Кам'яна 19	
5	Івандовський М.	Кам'яна 17	
6	Гакман Т. Т.	Кам'яна 21	
7	Костенюк В. М.	Кам'яна 23	
8	Мінтянський Р. І.	Кам'яна 23	

№	П.І.Б	адреса	підпис
	Трурик Марко Ів.	Кам'яна 25	
	Мар'янух Дмитро	Кам'яна 27	
	Тучулак В. С.	Кам'яна 29	
	Тучулак С. С.	Кам'яна 29	
	Закшані М. Р.	Варшавська 4	
	Закшані Ю. С.	Варшавська 6	
	Селенко Анна	Варшавська 1	
	Мінтянський З. З.	Варшавська 7	
	Тішечко С. І.	Варшавська 8	
	Пілаш Мер. Ніколіївна	Варшавська 10	
	Тішечко Ольга Сидорівна	Варшавська 11	
	Носенко Тетяна Миколаївна	Варшавська 139	
	Корнєєв Руслан Олександрович	Варшавська 29	
	Христинівська Юлія Василівна	Возз'єднання 36	
	Тетей Степан Миколайович	Возз'єднання 36	
	Мухоморова Зінаїда Миколаївна	Верховинська 2	
	Ташаль Волод. Ів.	Верховинська 6	
	Мельник Роман Миколайович	Верховинська 10	
	Балажурка Олександр Васильович	Верховинська 12	
	Тучулак Ів. Рин.	Верховинська 16	
	Мінтянська Мар. Ів.	Верховинська 18	
	Мінтянська Мик. Ів.	Верховинська 20	
	Марзенко Микола Гаврилович	пр. Верб. 2	
	Тарчула Ірина Василівна	пр. Верб. 3	
	Левчук Микола Іванович	пр. Верб. 5	
	Сидорук Микола Іванович	пр. Верб. 5	

№	П.І.Б	адреса	підпис
	Гітосиук Юрій Іван	Берх 7	Гітосиук
	Боднарчук Ігор Іван	Верховинськ 24	Боднарчук
	Литонко Віктор Іван	Верховинськ 28	Литонко
	Ковцун Надія Іван	Верховинськ 30	Ковцун
	Трабовський Руслан	Берх 34	Трабовський
	Горак Ріваль Іван	Берх 48	Горак
	Пікачук Катерина Вікторівна	Берх 52	Пікачук
	Млахотнік Андрій Іван	Берх 54	Млахотнік
	Млахотнік Наталія Іванівна	— " — 54	Млахотнік

Звернення мешканців м. Чернівці до Чернівецької міської влади:

«Владо, не позбавляй нас опіки Пресвятої Богородиці !»

Ми просимо, щоб місцева влада взяла до уваги звернення громадських організацій і митрополита Чернівецько-Буковинської митрополії владики Данила і повернула місту старовинну історичну назву площа Святої Марії.

У наш час цю справедливу назву забудовники площі зігнорували і назвали її площею турецької криниці. А це гріх.

На цій площі у XVIII і XIX ст.ст. були розташовані два храми Успіння Пресвятої Богородиці. Це місце святе, намолене, воно пов'язане з ім'ям Божої Матері, покровительки всієї України, нашого міста і нашого краю Буковини.

До звернення додається архівна довідка з фонду Чернівецького міського магістрату. Це історичний державний документ від 27 січня 1901 року, на якому зафіксована історична назва «площа Святої Марії». Архівні документи засвідчують, що ця назва площі ніколи не змінювалася, лише написання мінялося з німецької мови на румунську (нім. - «Marien Platz», рум. - «Piata Sf. Marii»). Копія цієї історичної мапи міста додається.

До цього звернення приєднуються вірні всіх християнських конфесій.

№	П.І.Б	адреса	підпис
1	Покотило Тамара Валеріїв.	вул. Набережна 29б	
2	Мамеєв Іван Іларіонов	Н -	Мамеєв Іван
3	Торшковський Дмитро Миколайович	Булвар Героїв Сталіна 5	Торшковський Дмитро
4	Жулицький Іосиф Петрович	П.А. Спаська 6	Жулицький Іосиф
5	Мирошник М.М.	Бордюса 34/9	Мирошник М.М.
6	Торонгуз О.І.	Тоголя 1а	Торонгуз О.І.
7	Ранник Ю.С.	Вашки 100	Ранник Ю.С.
8	Синьов В.Г.	М.Рибалко	Синьов В.Г.
9	Щербач В.Ф.	Френке, 7	Щербач В.Ф.
10	Кумиряк В.В.	Зренчука 25.	Кумиряк В.В.
11	Кумиряк В.В.	Трошкова	Кумиряк В.В.
12	Тердича І.Ф.		Тердича І.Ф.

Звернення мешканців м. Чернівці до Чернівецької міської влади:

«Владо, не позбавляй нас опіки Пресвятої Богородиці !»

Ми просимо, щоб місцева влада взяла до уваги звернення громадських організацій і митрополита Чернівецько-Буковинської митрополії владики Данила і повернула місту старовинну історичну назву площа Святої Марії.

У наш час цю справедливую назву забудовники площі зігнорували і назвали її площею турецької криниці. А це гріх.

На цій площі у XVIII і XIX ст.ст. були розташовані два храми Успіння Пресвятої Богородиці. Це місце святе, намолене, воно пов'язане з ім'ям Божої Матері, покровительки всієї України, нашого міста і нашого краю Буковини.

До звернення додається архівна довідка з фонду Чернівецького міського магістрату. Це історичний державний документ від 27 січня 1901 року, на якому зафіксована історична назва «площа Святої Марії». Архівні документи засвідчують, що ця назва площі ніколи не змінювалася, лише написання мінялося з німецької мови на румунську (нім. - «Marien Platz», рум. - «Piața Sf. Marii»). Копія цієї історичної мапи міста додається.

До цього звернення приєднуються вірні всіх християнських конфесій.

№	П.І.Б	адреса	підпис
1.	Семелюк Миколай М.	Шевченка 71/8	
2.	Дрожек Анна Вео.	Горького 7	
3.	Яценківська Марія О.	Короженська 6.	
4.	Бабчук Майя П.	Достоевського 2.	
5.	Кішчук Оксана	проб. Вишневий	
6.	Біровська Веріка	бул. Герцена 10	
7.	Тонівчук Дарія	23/38	
8.	Псарюк Віктор П.	Політська 4/	
9.	Честорук Марія	Соловйова - 25/21	
		5 залізничор. д. 1	

10. Саб'єн Дмитро
11. Петрушак В.
12. Обишак В.В.
13. Обишак В.І.

Тарасів 17/1
М. Задворна
Ласова 2
м. Висока
Степан

14. Черняховська Л.В. *Ч*
15. Старгук В.М. *М.В.Ф.* м. Чернівці
вул. Малина 2.
16. Ріман Ірина І. *Р* м. Чернівці
в. Росошанка 12.
17. Гурман І.П. *Г* м. Чернівці
в. Кармалюк 26/2
18. Гавришук М.Г. *Г* м. Чернівці
19. Чингулак І.В. *Ч* вул. Героїв армії Чески, 49 кв. 2.
м. Чернівці
20. Покарєва І.О. *П* вул. Ніверсько-Кілецька, 19^а, кв. 89
в.О. Подільської
522 кв. 19.
21. Шайтан С.Є. *Ш* Нікопільська 30^б 46
22. Андрух В.М. *А* Випуск
23. Антон С.А. *А* Губоєва 5
24. Термон О.І. *Т* м. Іллічів
25. Опаць М.Г. *О* вул. Термонравська 2А-18
26. Франків М.Д. *Ф* вул. Толстого 212^а кв. 15.
27. Манчуненко В.В. *М* Проспект Незалежності, 114А/207
28. Талора М.З. *Т* м. Чернівці, вул. 28 вересня 28/
29. Колодій В.В. *К* м. Чернівці, вул. Турецька 123/3
30. Радчук *Р* Гаражна 24
31. Горбунцова І.М. *Г* Гаражна 28
32. Факел Д.О. *Ф* Гаражна 28
33. Куримак В.Д. *К* 34 пр. Якова Степанового 49
34. Куримак Н.В. *К* Руська 269/108.
35. Адабека І.Ч. *А* м. Олімпіади 29
36. Адабека І.С. *А* м. Олімпіади 29
37. Бодарен С.Є. *Б* Тайшівська, 26
38. Козак О.С. *К* в. Володимирів
35. Місюра Р.В. *М* Проспект Незалежності
36. Лисенко Я. *Л* м. Чернівці
37. Гойда І.С. *Г*
38. Куримак С.В. *К* вул. Руська 243/108
39. Гойда О.Ю. *Г* Авангард 47/22
40. Шмидт В.І. *Ш*
41. Золотаренко І.Т. *З* Ватутинська 1/19 *З*

41 ~~Супрун~~ ~~в.и. Тимоща~~ ~~д.с.~~

42. Козаченко Д. П.

43 Кудрик О. В.

44 Тетрак О. М.

45. Лисовский

46 Павлюк М. Ф.

47 Семенов М. Т.

48 Семенов А. Т.

49 Борисовская Н. В.

50 Касимов Г. М.

51 Виликов О. М.

52. Овсеп Омель. Т. в. в. Керниевке

53 Овсеп св. в. в. Звездинская

54. Черета Т. В. О. Касимовская

55. Семенов О. Д.

56. Бойко Ю. Т.

57. Кудрик О. В.

58 Ткачук А. М.

59 Фракий М. Д.

60 Попов О. В.

61 Попов В. В.

62 Попов М. - О.

63 Билик Л. Т.

64 Билик Л. М.

65 Сиренко

66. Кудрик О. В.

67. Сиренко В. Л.

68 Добудин

69 Мартынов В. Т.

70. Кудрик О. В.

71. Кудрик О. В.

72 Наставка Ю. М.

73 Мавра А. В.

15

Сиренко 2/5

Дир. Бузавина 14

Рябова 4/5

в.и.

в.и.

в.и.

в.и.

в.и.

в.и.

в.и.

в.и.

в.и.

в.и.

в.и.

в.и.

в.и.

в.и.

в.и.

в.и.

в.и.

в.и.

в.и.

в.и.

в.и.

в.и.

в.и.

в.и.

в.и.

в.и.

в.и.

Б. Касимовская 5/5

Т-земельная, 44/3

в.и. Керниевке 26

Звездинская 3

Касимовская 40.10. и.и.

в.и. Никитина 17/5

в.и. Тетра, 9/34

в.и. Ткачук 5.4/5.22

в.и. Голова 218/66

в.и. Мошинская, 9

в.и. Проклесская, 5/7

в.и.

в.и.

в.и.

в.и.

в.и.

в.и.

в.и.

в.и.

в.и.

в.и.

в.и.

в.и.

в.и.

74. Ворух О.Г. Ок. Захаров 15
75. Савчук А.М. Хмельницкого
76. Герман О.Ф.
77. Семенов В.Д.
78. Баюра У.Д.
79. Кизук П.П.
80. ~~Савчук~~ -
81. Мейер М.И.
82. Кизук Л.В.
83. Мещеряков С.В.
84. Козубаев О.В.
85. Васильев О.В.
86. Антонов О.Д.
87. Уастов Н.С.
88. Сидоренко О.Д.
89. Петрачук Н.М.
90. Гейко Г.Г.
91. Кавалюк М.М.
92. Петрачук В.В.
93. Уастов М.М.
94. Давыдов Д.М.
95. Киреев А.А.
96. Денисов Ю.В.
97. Жуков С.В.

- 131 Філюк Л. Т. Українська 3/4 *AD*
- 132 Силин В. М. Трибунська 2/2 *ВК*
- 133 Чигіззе В. В. М. Вовчок 1/2 *ВК*
- 134 Васюк М. Р. в. Брагосова 8 *ВК*
- 135 Пелезук І. П. *Трибунська*
- 136 Гакман Д. В. А. А. А. 30/47 *Трибунська*
- 137 Тембас А. К. - Тембас - Карбюса
- 138 Каряк С. В. Скелерс 5/6 *С. П.*
- 139 Рудченко О. В. *С. П.*
- 140 Українець Ф. С. *С. П.*
- 141 Воробей С. М. вул. Хотинська 49/88 *С. П.*
- 142 Толмач С. З. вул. Незалежності 90 + 116 *С. П.*
- 143 Лестівка О. В. вул. Шухевича 8А *С. П.*
- 144 Зелицька Т. М. *С. П.*
- 145 Якубович С. О. с. Машайові вул. Марка Вовчка 72. *С. П.*
- 146 Подорожський С. Т. м. Гернівці вул. Українська 8, кв 4 *С. П.*

Звернення мешканців м. Чернівці до Чернівецької міської влади:

«Владо, не позбавляй нас опіки Пресвятої Богородиці !»

Ми просимо, щоб місцева влада взяла до уваги звернення громадських організацій і митрополита Чернівецько-Буковинської митрополії владики Данила і повернула місту старовинну історичну назву площі Святої Марії.

У наш час цю справедливу назву забудовники площі зігнорували і назвали її площею турецької криниці. А це гріх.

На цій площі у XVIII і XIX ст.ст. були розташовані два храми Успіння Пресвятої Богородиці. Це місце святе, намолене, воно пов'язане з ім'ям Божої Матері, покровительки всієї України, нашого міста і нашого краю Буковини.

До звернення додається архівна довідка з фонду Чернівецького міського магістрату. Це історичний державний документ від 27 січня 1901 року, на якому зафіксована історична назва «площа Святої Марії». Архівні документи засвідчують, що ця назва площі ніколи не змінювалася, лише написання мінялося з німецької мови на румунську (нім. - «Marien Platz», рум. - «Piata Sf. Marii»). Копія цієї історичної мапи міста додається.

До цього звернення приєднуються вірні всіх християнських конфесій.

№	П.І.Б	адреса	підпис
1	Губов В.І.	Томашівка 97/10	Губов
2	Іващук М.С.	Червоноармійська 75/10	Іващук
3	Кожолянко В.В.	С-Шефріна 38	Кожолянко
4	Шефурян Ф.Ю.	Шоша-Липа 23	Шефурян
5	Беренко	вул. Чорнівецька 26	Беренко
6	Смирнов М.М.	проб. Рівня 4	Смирнов
7	Гисарюк Н.І.	проб. Чубуцький 7/26	Гисарюк
8	Демидук В.О.	с. Торосівка	Демидук
9	Томчук А.В.	с. Добровілля	Томчук

10 Майже Д.С.
11 Митрополит А.А.

У вул. Нікітської 4
Митрополит А.А.

10. Лук'яненко С.О.	Китоман д. 108, кв 4	
11. Тамовків Т.Т.	м. Заставна	
12. Мураваз Т.О.	м. Чернівці	
13. Пурак Я.Т.	м. Тернівці	
14. Зондрук М.М.	с. Стр. Куд с. Лупчан	
15. Кушнір С.А.	м. Чернівці	
16. Турчак В.М.	м. Чернівці	
17. Колотенко М.С.	м. Тернівці	
18. Франків Р.Д.	м. Тернівці	
19. Ваварук Д.Д.	м. Чернівці	
20. Дамеринов Т.М.	м. Чернівці	
21. Заблєва Л.В.	м. Чернівці	
22. Зайчовська А.А.	м. Тернівці	
23. Зорке Т.С.	м. Тернівці	
24. Загородняк В.Ч.	м. Чернівці	
25. Сидорук М.І.	м. Тернівці	
26. Тродакх Ю.П.	м. Тернівці	
27. Білінар С.В.	м. Тернівці	
28. Козме А.В.	м. Тернівці	
29. Німчук О.В.	Чернівці	
30. Яснова Н.В.	Чернівці	
31. Ясний О.В.	Чернівці	
32. Яковенко А.П.	Чернівці	
33. Гурзу Н.А.	Чернівці	
34. Петрачук З.М.	Чернівці	
35. Бачко А.М.	Чернівці	
36. Деметрачук А.	м. Чернівці	
37. Осташич В.	м. Тернівці	
38. Шибеневська	м. Тернівці	
39. Медведєва	Чернівці	

- Дунченко Г. В. м. Чернівці 87
42. Лопатко В. У. м. Чернівці 88 89
43. Івасюк О. В. м. Чернівці 89
44. Данилюк А. П. Чернівці 90
45. Зарудний О. В. Чернівці 91
46. Шарунчик М. У. Чернівці 92
47. Івасюк І. Д. Чернівці 93
48. Івасюк І. А. м. Чернівці 94
49. Івасюк Т. А. м. Чернівці 95
50. Габрилюк А. С. м. Чернівці 96
51. Рудко О. В. м. Чернівці, Первомайський район 97
52. Малахук М. У. м. Чернівці 98
53. Баранецька С. М. м. Чернівці 99
54. Івасюк М. С. м. Чернівці 100
55. Лукосяк В. Чернівці 101
56. Данилюк М. Чернівці 102
57. Крижанович О. Чернівці 103
58. Андрушак С. Чернівці 104
59. Гомес М. м. Чернівці 105
60. Мурин Н. м. Чернівці 106
61. Лукаш М. м. Чернівці, вул. Вишнева 107
62. Данилюк М. Рубча 226/113 108
63. Курко О. М. О. Вільшани, 152 109
64. Федорук Г. В. вул. Горького 13 110
65. Козак Г. В. вул. Коблен 111
66. Побережний В. Е. Дніпро 9 112
67. Малик С. Ю. Карібулатового, 21/2 113

Прізвище

Дом. адреса

Підпис

68. Чабан

вул. Терещенка 3.

Чабан

69. Бойчук Л.

Сиги Тамбур

Бойчук

70. Радак О.Т

Товарна д. 77/2

Радак

71. Андроник Д.Т. с. Суховерсієв

72. Кривцарєв

Григорієвський р-н.

Перулов Гусенин 42 №2

73. Наїрина О.Т.

Курганська

74. Авербах Н.С.

пер. Донушкин

75. Давидов О.В.

Средний

76. Велюк Н.М.

с. Терещенка

77. Киселєв М.В.

Медерізно 32

78. Віхренко М.Н.

-Стасюка 23, кв. 88

79. Попчук Л.П.

Барбюса 49, кв. 4

80. Заречє С.С.

Речина 7

81. С. Мамсієв

Поводчук

82. м. Чернівці

вул. Коб.

М. Мелфрук М.Т.

Прізвище

Дом. адреса

Підпис

83. м. Чернівці

Рутковська К.М.

Феліксівська 3/7

84. Пилипчук Ж.Ю.

Григорієвська 54/1

85. Баранчик Н.С.

с. Мамайки

86. Шкляр Л.В.

м. Кумань

87. Ставранська Т.М.

м. Чернівці

88. Тодієв С.М.

вул. Григорієвський 7/5

89. Куртієв П.

с. Рибенівська 1/4

90. Медведєв С.Б.

м. Тернівці

117 Семенко Т. Т.
 118 Лушников Е. В.
 119 Мисев О. М.
 120 Мокров Н. С.
 121 Тосиберма А. О.
 122 Ташевская Я. В.
 123 Тимонин О. И.
 124 Тисер Л. В.
 125 Марчук А. О.
 126 Ваканюк Д. В.
 127 Григорьев С. В.
 128 Ханисер А. Д.
 129 Юризук Т. В.
 130 Терук Т.
 131 Гутник А. Т.
 132 Крайко В. М.
 133 Терешинев М. В.
 134 Ташаев Т. М.
 135 Кошко-Корова А. О.
 136 Радзи В. Т.
 137 Колотин В. А.
 138 Сагненок А.
 139 Терига С. П.
 140 Шончук Олег
 141 Агейчук Л. П.
 142 Кутелев Т. О.

бул. Мрова 18 Селу
 пр.в. Кочубей 1/1 Вод
 вул. Червоноарм., 190 В/м Мисев
 вул. Першотравнева
 24/19 Мокр
 Сидасова 23/82 Косов
 вул. Заворова 6/1а Ташев
 вул. Глибиць, Холмського р-ну
 Кудкова 1/2 Тисер
 вул. Симасова 4/3 урт. Марчук
 вул. Вайцунис 4/9 Терук
 вул. Воробкевич 23 11/114 Григорьев
 вул. Бертиновка 16 Ханисер
 вул. Тиминичько 1 Юризук
 вул. Беретанська 23/62 Терук
 вул. Пашаева 6/9 Гутник
 вул. Замоловської 24/ Крайко
 вул. Машева 2-А 1/78 Терешинев
 вул. Ковалюча 10/11 Ташаев
 вул. Рибинська-шашка Радзи
 вул. Барзова 7/2 Колотин
 с. Гориниче
 м. Чернівець Терига
 м. Чернівець Шончук
 м. Чернівець Агейчук
 Чернівці вул. Тиминичько Кутелев

Перовскі

143	Жаботинський	м. Чернівці	Жаботинський
144	Жаботинський О. С.	м. Чернівці	Жаботинський
145	Жаботинський В. Т.	м. Чернівці	Жаботинський
146	Жаботинський В. Т.	м. Чернівці	Жаботинський
147	Зернов Г. Г.	м. Чернівці	Зернов
148	Зваснюк С. П.	м. Чернівці	Зваснюк
149	Зваснюк Г. П.	м. Чернівці	Зваснюк
150	Зваснюк М. Р.	м. Чернівці	Зваснюк
151	Зваснюк А. С.	м. Чернівці	Зваснюк
152	Зваснюк Д. Т.	м. Чернівці	Зваснюк
153	Зваснюк С. П.	м. Чернівці	Зваснюк
154	Зваснюк Н. С.	м. Чернівці	Зваснюк
155	Зваснюк П. С.	м. Чернівці	Зваснюк
156	Зваснюк В. В.	м. Чернівці	Зваснюк
157	Зваснюк С. П.	м. Чернівці	Зваснюк
158	Зваснюк А. Р.	м. Чернівці	Зваснюк
159	Зваснюк В. Д.	м. Чернівці	Зваснюк
160	Зваснюк В. Ф.	м. Чернівці	Зваснюк
161	Зваснюк В. В.	м. Чернівці	Зваснюк
162	Зваснюк В. В.	м. Чернівці	Зваснюк
163	Зваснюк В. В.	м. Чернівці	Зваснюк
164	Зваснюк В. В.	м. Чернівці	Зваснюк
165	Зваснюк В. В.	м. Чернівці	Зваснюк
166	Зваснюк В. В.	м. Чернівці	Зваснюк
167	Зваснюк В. В.	м. Чернівці	Зваснюк
168	Зваснюк В. В.	м. Чернівці	Зваснюк
169	Зваснюк В. В.	м. Чернівці	Зваснюк
170	Зваснюк В. В.	м. Чернівці	Зваснюк
171	Зваснюк В. В.	м. Чернівці	Зваснюк

ПРОГУЛОВИШНИК

п. 7. 15

с. 272

изменен

172	Билик В. Д.	Т. Кильцева 31/91	3011
173	Присяжников О. Г.	Тюльба, 279 5, кв. 1.	от
174	Мордаринов Г. А.	Карачево, 123	М
175	Кузнецов Л. Л.	Карачево 3/27	Л
176	Заврилюк В. С.	Заславье	Л
177	Смоленчук О. П.	Т. Кильцева 3/51	Л
178	Вирченко М. М.	пр. Незащитной	М. П. П.
179	Брицкий М. Д.	выс. Канарова 32/44	М. П. П.
180	Матюшина Н. П.	Тюльба 185/32	М
181	Жапанова С. Г.	с. Васильевы	С
182	Жапанова Л. Г.	с. Васильевы	С
183	Радина Г. Ю.	с. Васильевы	С
184	Марчук Ю. П.	Тюльба	М
185	Марчук Ю. О.	Тюльба	М
186	Кизина Т. П.	с. Лукино	М
187	Дрошик Н. Г.	с. Лукино	М
188	Дрошик Т. В.	с. Лукино	М
189	Рудницкая Т. В.	выс. Артема 28	Т
190	Гуренко В. В.	выс. Тюльба 204/2 кв. 25	Т
191	Батюшкин С. Г.	с. Редно	Т
192	Шерин Н. Р.	с. Кисель	С
193	Скрябин В. Р.	с. Мамайовы	С
194	Демчук Н. Г.	Тюльба 31	Т
195	Григорьев В. В.	с. Клефьево	Т
196	Гонимов Н. В.	и Зосимовы	Т
197	Билик С. С.	и Зосимовы	Т
198	Тазов Н. С.	и Зосимовы	Т
199	Тазов Н. В.	и Зосимовы	Т
200	Тазов Н. В.	и Зосимовы	Т

№	П. Ф. Б.	адрес	місце
01	Гуцулак В. В.	в. Рогатинська 6	ВВР
02	Мельничук В. В.	в. Барбюса 53/5	ВВР
03	Вишнівська Я. М.	в. Закозювської 7/17	ВВР
04	Роман Пораків	в. Закозюва	ВВР
05	Лозовицька Натал.	в. Руська 273/124	ВВР
06	Скорейко Н. М.	в. Руська 284/51	ВВР
07	Осадюк Т. М.	в. Руська 283 ^a /53	ВВР
08	Сирієв Г. М.	в. Руська 283 ^a /53	ВВР
09	Заморняк А. Р.	м. Жукмань	ВВР
10	Заморняк Ч. В.	м. Жукмань	ВВР
11	Яворська Н. Я.	с. Лутани	ВВР
12	Яворська О. В.	м. Жукмань	ВВР
13	Осадюк Т. М.	с. Чоєтришів	ВВР
14	Осадюк О. А.	с. Чоєтришів	ВВР
15	Бабій Г. М.	в. Руська 283 ^a /53	ВВР
16	Таракан Л. С.	в. Макаренка 16	ВВР
17	Карасяк Н. Т.	пер. 59/60	ВВР
18	Кушнір Л. Т.	с. Березівка	ВВР
19	Тимчук Т. Д.	в. Кименівська 30/24	ВВР
20	Тимчук Д. М.	с. Жарубів	ВВР
21	Наговиця М. Л.	Зрибці	ВВР
22	Панімарь Т. Ф.	Барбюса 10 ^a /1	ВВР
23	Хмідюк Т. Я.	Сокальська 1/45	ВВР
24	Ванек В. Р.	м. Алейхеле, 15/7	ВВР
25	Унчук Л. В.	Хотимська 49/66	ВВР
26	Тодорук С. С.	с. Березівка	ВВР
27	Серма В. В.	с. Жукмань	ВВР
28	Гарбар В. Л.	Сасюк 78-18	ВВР
29	Мартишок В. В.	Закозюва 5/1	ВВР
30	Пічур М. Я.	Руська 289 ² /64	ВВР

231	Кушник Я. Д.	Дуьке 269/108	<i>[Signature]</i>
232	Карвацка Е. Ф.	Чернибур	<i>[Signature]</i>
233	Бриш м. Т. В.	Комарово 32/44	<i>[Signature]</i>
234	Дерюкина Р. М.	м. Чернибур, бул. В. Хмельницкого,	<i>[Signature]</i>
235	Онакс А. I	Пертмановна 2 А-18	<i>[Signature]</i>
✓	Урланг А. С.		
237	Анимова В. И.	бул. Пирне 5	<i>[Signature]</i>
238	Курбан О. В.	бул. 28 апреля, 49/2	<i>[Signature]</i>
239	Селев Г. Ю.	Пертман	<i>[Signature]</i>
240	Селев В. Р.		<i>[Signature]</i>
241	Кокоток Р. Р.	Пертман 13/6	<i>[Signature]</i>

242	Гамека О. Я.	м. Чернибур	Гамека
243	Гачевка С. Г.	м. Чернибур	<i>[Signature]</i>
244	Козмич О. Я.	м. Чернибур	<i>[Signature]</i>
245	Синератук м.	м. Чернибур	<i>[Signature]</i>
246	Техивека 2/6	м.	<i>[Signature]</i>
246	Дурек В. Я.	м. Чернибур, бул. Техивека 2/6	<i>[Signature]</i>
247	Тогарук В.	м. Чернибур, бул. Косово 16	<i>[Signature]</i>
248	Воронков	Хмельницкая 7 м. Чернибур	<i>[Signature]</i>
249	Мискевич В.	бул. Первого армийского 03	<i>[Signature]</i>
250	Моган В. С.	м. Чернибур, бул. Моганов 1/1	<i>[Signature]</i>
251	Томович М. С.	с Дубови Кудманьского, р-ну	<i>[Signature]</i>
252	Курик Р. М.	Чернибур бул. Тухивека	<i>[Signature]</i>
253	Курин О. М. В.	- - - - -	<i>[Signature]</i>
254	Кур. Т. В.	- - - - -	<i>[Signature]</i>
255	Байон М. Т.	м. Чернибур, бул. Тандара 1/100	<i>[Signature]</i>

ій Федькович: «Я наш нарід цілим серцем люблю, і душа моя віщує, що его велика доля жде...»

БУКОВИНА

вана 1 січня 1885 року
грована 3 вересня 1991 року

ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНА ГАЗЕТА
ЛАУРЕАТ ОБЛАСНОЇ ПРЕМІЇ ім. ОЛЕКСИ РОМАНЦЯ

www.gazeta-bukovyna.cv.ua

Площа, на якій стояла церква Успіння Пресвятої Богородиці

У день, коли свята церква відзначає одне з головних християнських свят – Успіння Пресвятої Богородиці – на колишню площу Святої Марії (нині Турецької криниці) в полудневу пору прийшли зі священником прихожани Церкви Святої Параскеви, представники громадських організацій, депутатського корпусу Чернівецької міської ради, політичних партій і журналісти. Під час читання акафісту до Успіння Пресвятої Богородиці над давнім майданом раз по раз зринали вигук «Радуйся» та «Алилуйя», бо це особлива хвалебна пісня на честь Божої Матері. Її іменем наші предки називали міський майдан, на якому в 1709-1716 роках молдавський воє-

вода Ніколай Маврокордат збудував дерев'яну православну церкву. Його сини Костянтин та Іоан подарували храм місту і надали їй справжні князівські привілеї. Тому церкву почали називати Князівською. Тут також, як у кожному Божому домі, освячували Йорданську воду.

1779 року церкву перенесли в Долішні Шерівці, а 1783-го тут постала нова православна церква Успіння Пресвятої Богородиці. Вона простояла до 1876 року, відтак її перемістили у передмістя Чернівців. Пагорб, на якому вона стояла, зрівняли, а на тому місці встановили Хрест. Ці факти викладені в архівній довідці, виданій Державним архівом Чернівецької об-

ласті на прохання благочинного міста Чернівців, настоятеля церкви Святої княгині Ольги Чернівецько-Буковинської єпархії Київського патріархату протоієрея О.Полянка. До неї архівісти додали копію ситуаційного плану цієї частини міста, укладеного міським будівельним управлінням від 27 січня 1901 року. Тут чітко зазначена площа Святої Марії німецькою мовою (Marien Platz). Свою назву вона не змінювала до встановлення радянської влади на Буковині. Це засвідчують адресні книги алфавітних покажчиків мешканців Чернівців за 1924/25 та 1936 роки.

Під час реконструкції площі найперше мали б згадати давню назву,

але керівники міста комсомольської закваски все зробили, щоб старі найменування навіть не озвучувалися. Громадській консультативній раді, створеній при міській раді, відразу запропонували до обговорення Площу Турецької криниці, знехтувавши історичними відомостями про облаштування старої частини міста. Тепер тут стоїть аркада з білими колонами навколо фонтана. Криниця, якою послуговувалася церква Успіння Пресвятої Богородиці (згодом турки переобладнали її для своїх потреб), набула обрисів східної архітектури та відповідної символіки. Скраєчку встановлена гранітна плита в пам'ять про в'язнів гетто. Однак нічого не нагадує городянам, що тут стояли дві православні церкви і хрест, що це намолена земля, яка потребує належного вшанування. 25 громадських організацій зібрали до тисячі підписів і майже два роки добиваються повернення площі старої назви, яка засвідчить духовне прозріння та патріотичні почуття чернівецької громади.

– Коли ми йдемо до Бога, то Господь чує наші молитви. Бо як написано у Писанні, де двоє-троє, там і Я між вами. А нас тут значно більше. Тож сподіваймося, що наша молитва почута перед Богом, буде прийнята Богом, і Господь вирахе нам свій час. Нехай Господь благословляє вас усіх, дарує вам щастя за труди ваші! Амінь! – звернувся протоієрей Георгій до товариства, що прийшло на молебень на колишню площу Святої Марії. Організатори молебня також сподіваються, що депутати Чернівецької міської ради внесуть на розгляд сесії питання про скасування рішення від 2008 року, згідно з яким забороняється перейменування назв вулиць і площ у центральній частині міста. Саме це рішення перешкоджає повернути старій площі первісну духовну назву, яку нам заповіли покоління, що відійшли у вічність.

Людмила ЧЕРНЯК.
Фото авторки.

Збережімо наш край під омофором Небесної Покровительки Святої Марії

Здавалося б, чого нам ще бракує. Все в нас є: своя незалежна демократична держава, своя Конституція, свій уряд, свої люди керують державою як наверху, так і внизу, розмовляють з нами нашою рідною українською мовою. А нам так важко живеться не тільки в плані матеріальному, але й культурному, духовному. Ось один тільки приклад.

Коли в Чернівцях приступали до реконструкції площі на перехресті вулиць Турецької і Сагайдачного, то намагалися демократично вибрати її проект. І чомусь зупинилися на варіанті отуречення, омусульманення святого місця, на якому з 1709 р. по 1876 р. (167 років) було збудовано і діяло дві церкви Успіння Пресвятої Богородиці. Про їх історію йшлося в попередніх публікаціях.

Після перевезення другої церкви Успіння Пресвятої Богородиці та знесення пагорба, на якому вона стояла, новоутворену площу називали Святої Марії на честь згаданих двох православних храмів. Цю назву ніколи не змінювали, тільки написання на мапах міста німецькою мовою «Marien Platz» під час входження Буковини до складу Австро-Угорщини переклали румунською «Piata Sf. Marii» в часи румунського поневолення. Ця назва вживалася до середини 40-х років, а в часи радянськи-

Топкомісія (топонімічна)

Голова – Михайлішин Віталій Михайлович, секретар Чернівецької міської ради VI скликання.

Заступник голови – Мельничук Богдан Іванович, завідувач кафедри української літератури Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича, професор.

Секретар – Чорней Людмила Іванівна заступник начальника відділу організаційної роботи та контролю міської ради.

Члени комісії:

Антоняк Ярослав Михайлович, депутат Чернівецької міської ради VI скликання, голова постійної комісії міської ради з питань освіти, науки, культури, спорту та молодіжної політики.

Ботушанський Василь Мефодійович, доктор історичних наук, професор історичного факультету Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича.

Ватаманюк Юрій Петрович депутат Чернівецької міської ради VI скликання.

Вознюк Володимир Оксентійович, завідувач літературно-меморіального музею ім. О.

Заячук Мирослав Дмитрович депутат Чернівецької міської ради VI скликання;

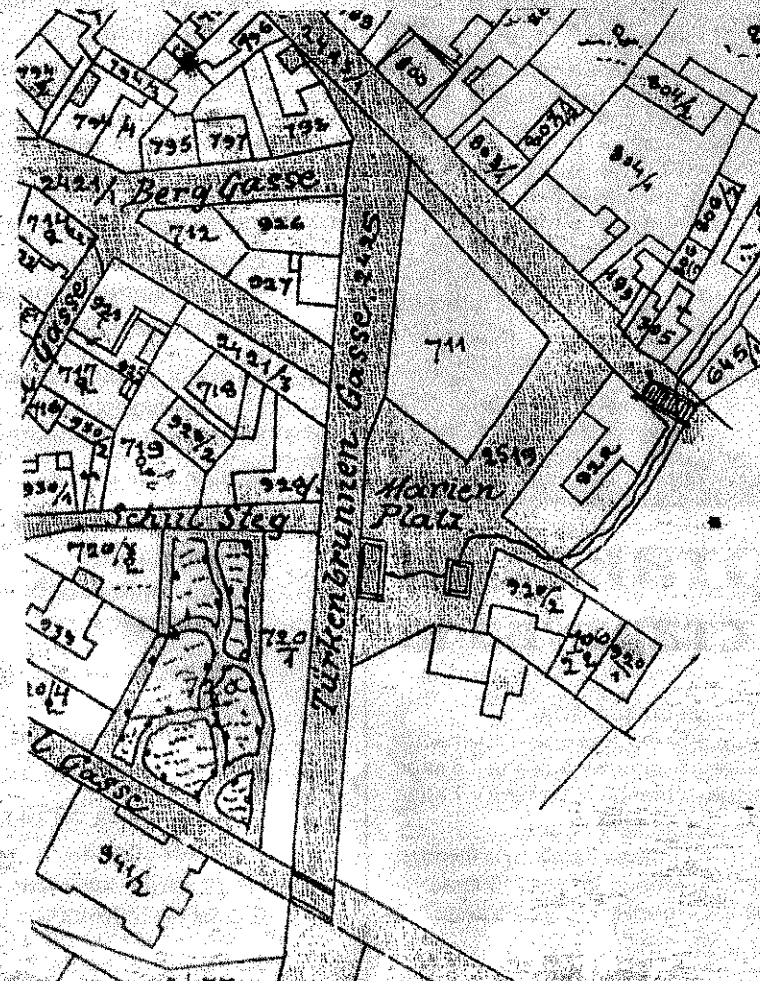
Гомонович Сергій Степанович, заступник директора, начальник управління містобудування та архітектури департаменту містобудівного комплексу та земельних відносин міської ради, головний архітектор міста;

Калмикова Олена Василівна, депутат Чернівецької міської ради VI скликання;

Коротун Ірина Вадимівна, доцент кафедри будівництва та архітектури Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича;

Косяченко Віктор Трохимович, почесний голова обласного відді-

Situation.

коли в наш час відкрити...
замість того, щоб звернутися до державного архіву і дізнатися, що вони реконструювали, яка його назва, стали опитувати людей, дорослих і навіть дітей, як назвати площу. Наївними, навіть смішними виглядають пояснення деяких опитуваних. Все крутиться навколо назви Турецької криниці, первісна назва якої була Князівська («fontina domniasca»), бо й церкву Успіння Пресвятої Богородиці називали Князівською. Пізніше криницю стали називати Турецькою тому, що турки користувалися криничною водою для лазні.

На гравюрі в книзі Р. Ф. Кайндля «Історія Чернівців» подано гравюру художника Ф. К. Кнаппа «Крайова Князівська церква Успіння Марії. Водохреща біля Турецької криниці в 1860 році». На гравюрі зображено криницю без будь-якої ісламської символіки, як це зробили сучасні реконструктори площі, до того ж назвавши її площа Турецької криниці. Отуречили повністю й остаточно!?

Звернення до влади громадських, релігійних, жіночих організацій міста позбавити площу Святої Марії в Чернівцях надуманої, нав'язаної їй назви ґрунтується на правдивій історії міста, на архівних довідках.

Здавалося, що ті, від кого залежить виправлення допущеної помилки, не будуть зволікати, не будуть докоряти, чому раніше не звернулися до них, а тепер, мовляв, уже пізно.

Робити добро ніколи не пізно. А позбавляти наше місто, столицю нашого краю, опіки Пресвятої Богородиці Діви Марії – гріх.

З ким боретесь, проти кого протестуєте, панове? Схаменіться!

Ось цитата з відповіді жіночим громадським організаціям на звернення до міської влади з приводу вищесказаного, напи-

саної відділом охорони культурної спадщини, очолюванім Оленою Пушковою: «В Чернівцях поруч один з одним жили представники різних етнічних груп та віросповідань: євреї, слов'яни, румуни, німці, вірмени, католики, греко-православні, католицькі вірмени, турки. Всі мали свої квартали, вулиці, храми, мови й звичаї, яких вони строго дотримувались».

Зверніть увагу: всі все мали, крім українців, чи русинів, про яких узагалі не згадується. Виходить, що нас, українців, тут не було й нема. Та, згідно останнього перепису населення України, в Чернівцях проживає 75% українців, а в Чернівецькій області – 79,5%.

І таке не вельми грамотно пишуть охоронці культурної спадщини міста: «З 90-х років XVIII століття криниця стала називатися Турецькою. Як свідчать історики саме турки могли першими навчити чернівчан смакувати каву і тому в місті до нині живуть назви цих історичних місць».

Виходить, кава винна – смакування нею привело до того, що площа Святої Марії стала називатися площею Турецької криниці. До речі, туристи, які побували в Туреччині, розповідають, що турки більше полюбляють чай.

Неможливо пропустити і таке у згаданій відповіді: «... при здійсненні благоустрою площі враховувалась традиційність історично сформованого духу

толерантності площі в старовинному єврейському міському середовищі».

Дивно, що «в старовинному єврейському міському середовищі» будували православні церкви і традиційно святили воду на Йордан.

Нам пропонують обряд освячення води здійснювати на горбі, біля мосту, поблизу єврейської школи, або біля резервуарів з водою. До такого блюзнірства ніхто навіть з колишніх окупантів не доходив.

Ми ж не просто якісь буковинці, ми – українці. Це наша земля, полита потом і кров'ю наших дідів-прадідів. Сім століть наш край експлуатувався окупантами різної масті. Зайди приходили і відходили, а українці продовжують жити і працювати на власній землі, зберегли свою ідентичність, мову, культуру. Інші народи в подібних умовах зникали з географічної мапи, а ми вижили, живемо і будемо жити на зло чи на радість усім никирсам і пушковим.

Схаменися, топонімічна комісія міста, визнавай допущену помилку!

Панове! Не доводьте громадськості до крайніх заходів: пікетувань, звернень до ЮНЕСКО та інших міжнародних організацій. Подякуйте добрим людям, що відстоюють збереження нашого міста під опікою Святої Марії.

Олександра ПОПЕЛЮК,
почесна голова Чернівецького
відділу Союзу українок

Чернівецької міської ради VI скликання;

Масан Олександр Миколайович, кандидат історичних наук, доцент історичного факультету Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича;

Никирса Марія Дмитрівна, науковий співробітник Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича;

Паскар Олександр Євгенович, заступник міського голови з питань діяльності виконавчих органів міської ради;

Пушкова Олена Дмитрівна, начальник відділу охорони культурної спадщини міської ради;

Сірман Дмитро Онуфрійович, депутат Чернівецької міської ради VI скликання;

Старик Володимир Петрович, голова Товариства «Український Народний Дім в Чернівцях»;

Ходоровський Андрій Олександрович, начальник відділу інформації, зв'язків з громадськістю та міжнародних відносин міської ради.

Примітка. Юрій Ватаманюк і Володимир Старик введені в топонімічну комісію рішенням 9 сесії ради, а створена вона 6 сесією 31.03. 2011 р.

3 сайту міськради

стор. 10

стор. 4

Заснована 2 жовтня 1928 року. Заборонена 28 червня 1940 року. Відроджена 23 серпня 1990 року.

ПЮЛИЦА ПРАЦЕЮ КРАСНА

ЗАРОБІТКИ ЗА
2011 РІК
КАНДИДАТІВ
У ДЕПУТАТИ
ВІД
ОБ'ЄДНАНОЇ
ОПОЗИЦІЇ

стор. 9

B
5-7

ЗА ІСТОРИЧНУ СПРАВЕДЛИВІСТЬ

У Чернівцях буде відновлено площу Святої Марії

Відтепер буковинці, як і століття тому, перебуватимуть під опікою Пресвятої Богородиці.

Громадські та релігійні організації міста й області звернулися до влади з пропозицією відновити історичну справедливість і виправити помилки, допущені під час забудови та формування архітектурного ансамблю площі Святої Марії в Чернівцях, яку безпідставно чомусь назвали площею Турецької криниці.

Відбулося обговорення цього питання на засіданні громадської консультативної ради з питань охорони культурної спадщини на території м. Чернівці 17 квітня цього року. Громадська рада підтримала пропозицію громадськості та запропонувала вивчити доцільність повернення історичної назви площі Святої Марії шляхом обговорення у засобах масової інформації та громадських організаціях з подальшим поданням на розгляд топонімічної комісії міської ради. На сторінках газет «Відродження» (№10 від 1.03.2012 р., №12 від 15.06.2012 р., №18 від 26.06.2012 р., №24 від 7.06.2012), «Молодий букови-

нець» (від 26.04.2012 р.), «Буковина» (№33 від 27.04.2012), «Буковинське віче» (№ 17 від 27.04.2012 р.), «Час» (№23 від 7.06.2012 р.) та інших опубліковані відповідні матеріали.

Історична довідка про площу Святої Марії, список історичної літератури про два храми Успіння Пресвятої Богородиці, які були розташовані на цій площі, ілюстративний матеріал, архівні документи, звернення громадських, релігійних організацій міста та області подані до топонімічної комісії міста.

Серед архівних документів австрійського періоду є і мапа міста 1901 року, де зазначена німецькою мовою назва площі «Marien Platz», яка пізніше, за часів румунської окупації, була перекладена румунською мовою як «Piata Sf. Marii». Інших назв цієї площі ніде не зафіксовано. Сучасна назва «площа Турецької криниці» надумана, ні історично, ні морально, ні духовно не виправдана. Її справжня назва була «Князівська криниця», як і «Князівська церква Успіння Пресвятої

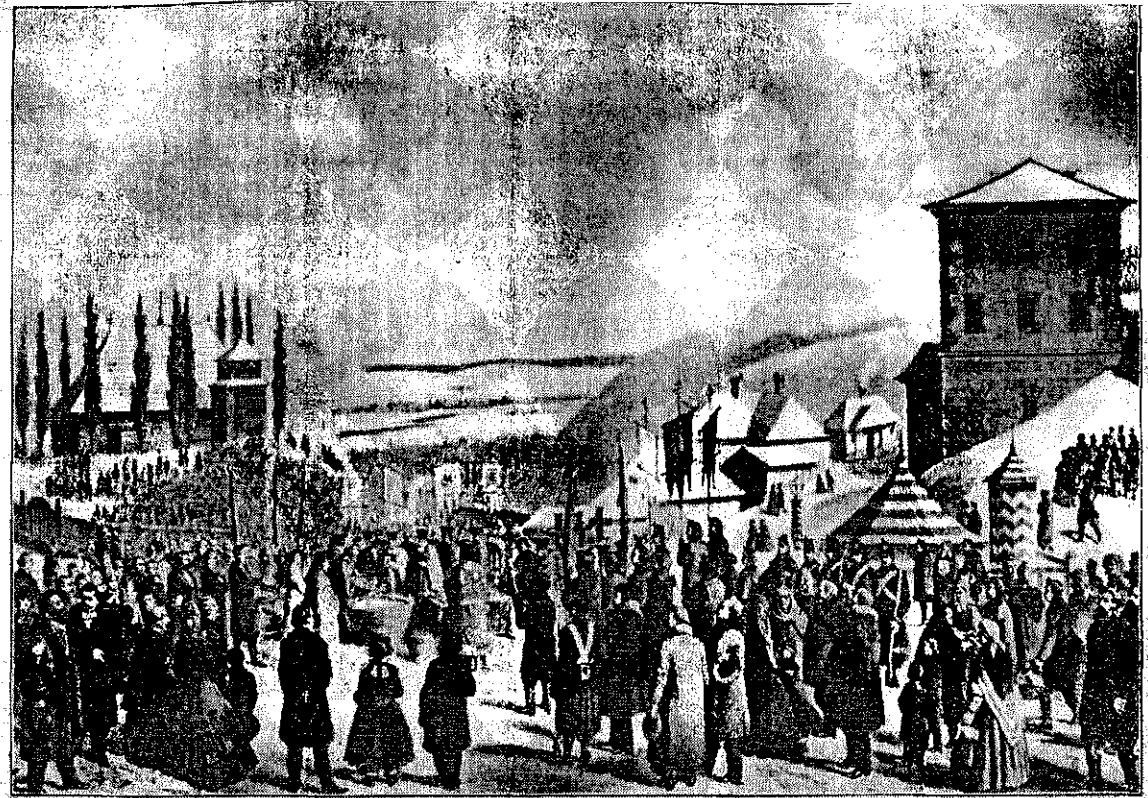

Abb. 14. Landesfürstliche Kirche Maria Himmelfahrt (Wasserweihe beim Türtenbrunnen um 1800).

Освячення води на площі Марії. 1860 рік.

Богородиці».

16 липня цього року відбулася зустріч представниць жіночих громадських організацій міста і краю з виконуючим обов'язки голови Чернівецької міської ради п. Михайлішином В.М.

Віталій Михайлович не проти збереження історичної правди і справедливості, але здивований, чому це питання не порушувалося до реконструкції площі. Річ у тім, що воно порушувалося, але було проігнороване тими, від кого залежало його вирішення.

Сподіваємося, що нове керівництво міста та області виправить помилки своїх попередників і до церковного свя-

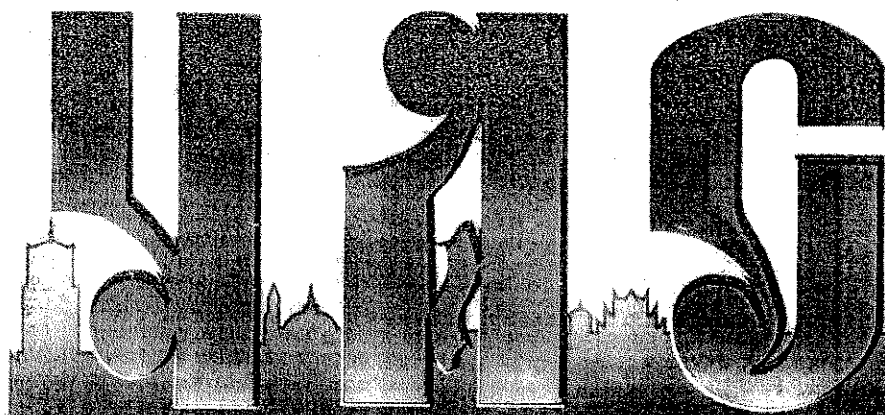
та «Успіння Пресвятої Богородиці» 28 серпня цього року поверне нам опіку нашим містом і краєм Пресвятої Богородиці й у Чернівцях знову, як колись, буде площа Святої Марії, а під склепінням Князівської криниці, яку безпідставно називали Турецькою, буде поміщена ікона Пресвятої Богородиці.

До 300-річчя першої церкви Успіння Пресвятої Богородиці, яка була збудована 1715 року, на площі Святої Марії буде збудовано каплицю Успіння Пресвятої Богородиці — як пам'ять про церкву та християнську історію цієї площі. Тоді, як колись (див. гравюру худ. Ф. К. Кнаппа 1860 року), на

площі Святої Марії традиційно відбуватиметься освячення води на Водохреща, про яке писав ще Р. Ф. Кайндль у книзі «Історія Чернівців» 1908 року, приурочений 500-річчю міста.

Таке вшанування покровительки нашого міста Диви Марії, до милості якої християни постійно прибігають у своїх молитвах, має безцінне значення для розвитку духовності буковинців, утвердження одвічних людських цінностей та відновлення історичної справедливості.

Олександра ПОПЕЛЮК,
Почесна голова
Чернівецького відділу
Союзу українко-

7. 06. 2012

ч. 23

www.chas.cv.ua

Заснована 2 жовтня 1928 року. Заборонена 28 червня 1940 року. Відроджена 23 серпня 1990 року.

НАШІ СВЯТИНИ

Історія релігійного життя українського народу від часів хрещення в 988 році до наших днів свідчить про велике вшанування Пречистої Діви Марії. Це переконує, що ми як нація дуже близькі до західно-європейського світосприйняття.

Культ Богоматері в Україні не обмежується якимись колами, групами людей, а є всенародним. Усмішки українського населення завжди поклонялися Марії та віддавалися їй в опіку. Як не намагалися різні вороги знищити нас, руйнуючи та грабуючи багатства України, вивозячи наші національно-релігійні надбання та святині, вбиваючи віру батьків, їхню мову, культуру, а Україна все-таки є. Навіть українська мова вистояла під тиском сотень заборон, і нинішні українофоби використовують її з метою здобуття політичних дивідендів. Мови інших народів у подібних умовах зникали з мовної мапи світу.

Особливо відчувається українськість там, де панує пошана до Богородиці. Варто тільки поверхово глянути на простори різних областей України, щоб у цьому переконалися. Де більше шанують Богородицю, там більше України, там навіть зовні привабливіша вона — її села, міста, поля, люди, і значно менше того негативу, який поглинає все і породжує жакітливі вади суспільного життя та побуту: хамство, грубість, злидні, пияцтво, наркоманіє, СНІД, туберкульоз тощо. Пам'ятаю, їхав колись у потязі чоловік-росіянин, який, вперше побачивши Західну Україну з вагонного вікна, вигукував: «Це ж у вас Європа!»

Невипадково наші «добрі» сусіди вивозили з України дорогі українській душі чудотворні ікони Богородиці. До найдавніших нале-

жить Вишгородська ікона, вивезена до Московщини у 1155 році Андрієм Боголюбським, відомим руйнівником Києва, котра стала (?) Володимирською. Чудотворна ікона Одигітрія, перевезена з українських земель до Польщі і стала (?) Ченстоховською. А загалом в Україні налічується більше двохсот ікон Матері Божої. Київський князь Ярослав Мудрий віддав нас під святій покров Богородиці. Мабуть, тяжка доля краю спричиняла до того, що серед чудотворних ікон багато таких, на яких Богоматір плаче кривавими сльозами.

З давніх-давен наш народ шанує Богородицю. Уже в Десятинній церкві, побудованій князем Володимиром ще в 990 році, головною була ікона Успіння Божої Матері. Першою відомою нам церквою Богородиці була церква Благовіщення, збудована над Золотими Воротами в Києві. Українські козаки йшли в походи з образом Божої Матері попереду.

Ретельно оберігаються і шануються у нас святі місця, пов'язані з іменем Святої Марії. Почаїв, Зарваниця, Гошів... Богородиця допомагала, рятувала нашу землю від ворогів. Про це наш народ так повідомляв: «Ой, зійшла зоря вечорова, над Почаєвом стала. Виступало турецьке військо, як та чорна хмара... Ой рятуй, рятує! Божа Мати, монастир погубила! Ой, виїшла, виїшла Божа Мати! на хрест вона стала, кулі вертала. турків убивала, монастир рятувала. А ми люди, всі християни, Матері Божій Почаївській поклоні віддаваймо!» Ідуть звідусіль люди до Почаєва, віддають поклоні Богородиці, рятувниці монастиря. І нині вона допомагає тим, хто з вірою

та любов'ю до неї звертається.

У часи атеїстичного панування, коли все святе руйнувалося, нищилося, люди ховали, оберігали, як могли, ікони Богородиці у своїх домівках. Одна з них уже в наш час попросила уві сні господаря віддати її до Українського Афону. З'ясувалося, що Афон для неї — не Києво-Печерська Лавра, не Почаїв, а Манявський Скит на Івано-Франківщині, ось тут, поряд з нами. Ікона ця чудотворна, вона допомагає тим, хто з щирою молитвою, вірою і надією звертається до неї.

Святу Марію шанували і наші пращури на Буковині в Чернівцях. До приходу атеїстичної влади в нашому місті була площа Святої Марії, на якій у різні роки були розташовані два храми Успіння Пресвятої Богородиці. Там же була дзвіниця, парафіяльний цвинтар і унікальна криниця. З певних причин церкви були перенесені в інші місця, кладовище — на Руський цвинтар. Площа Святої Марії, як пам'ять про святе місце, намолене і пов'язане з ім'ям Божої Матері, покровительки всієї України, зберігала свою назву до приходу радянської влади.

У наш час попередня місцева влада розпочала, а нинішня продовжує забудову площі. Хоча забудовники не могли не знати історію площі, пов'язану з ім'ям Святої Марії, вони робили і роблять все, щоб стерти те святе, що пов'язане з нею. І саму назву «Площа Святої Марії». А це дуже небезпечно.

Ми не знаємо, чому так сталося, але всім відомо, що Чернівці не зазнали великих руйнувань і нищень, як інші міста

Зображення гравюри художника Ф.К. Кнаппа (1860 рік). Взято з книги Ф.Р. Кайндля «Історія Чернівців», 1908 рік.

України в часи Першої і Другої Світових воєн. Маємо всі підстави вважати, що наш край перебував під опікою Богородиці, бо на Буковині збережені перші храми Успіння Пресвятої Богородиці і була площа Святої Марії.

Дивує, чому керівництво міста так самовіддано догоджало і догоджає туркам. Можливо, їм, туркам, цього не треба. І якби турецькі кулі були над Чернівцями, то Богородиця їх би відвертала. Але робиться все тихо, мирно, шляхом ігнорування історичної правди та справедливості. Деякі нинішні можновладці навіть звинувачують громадськість, що запізно почала відстоювати історичну справедливість, бо вже затрачено великі державні кошти на нищення правди, на отуречення святого місця в Чернівцях (сімнадцять мільйонів гривень).

По-людськи, по-християнськи на місці двох храмів Успіння

Пресвятої Богородиці має стояти каплиця, назва площі має бути збережена. Це стримуватиме аматорів пити, палити, скверноловити. З криниці необхідно зняти піямісяць — символ мусульманства. Справжня назва її була колись князівська, панська, а не турецька. Всередині криниці був образ Богоматері. Тоді на площі Святої Марії на Водохреща відбуватиметься освячення води, як це було в часи митрополита Євгена Гакмана.

Отож нехай буде в Чернівцях одна площа Святої Марії, християнської моралі, духовності і культури, щоб Богородиця і надалі опікувалася нашим краєм, Буковиною. Це не зашкодить нікому, а допоможе всім.

Олександра ПОПЕЛЮК,
Почесна голова
Чернівецького відділу
Союзу українців

БУКОВИНСЬКЕ ВІСНУК

Громадсько-політичний часопис. Заснований 3 листопада 1990 року

www.bukviche.com

Тыцукка моука - не Тыцукка, а Дибил Моука

У Великийдній виступок відбудеться збори Раді громадських організацій по збереженню культурно-історичних, архітектурних пам'яток міста. Одним із питань, що розглядалось, про історичну справедливості щодо площі Травеньської кінноти. В історичному минулому ця площа носила назву Діни Марії. На площі розташовані церква Успення Пресвятої Богородиці, громадська організація, церковні споруди звернуті до передстання міської влади з проханням перейменувати так звану Травеньську на площу Діни Марії, а на місці колишньої церкви спорудити каплицю.

Представник міської влади повідомив прес-атм, що на відбудову цієї площі в 2004-2008 роках витрачено 17 млн. грн. Тепер, за його словами, необхідно тут щось змінювати.

Деко вважає, що переименовання площі та створення капітні збудувати міжконфесійну ворожнечу. А назву площі не має потреби міняти тому, що вона складалася історично: турецька площа, вулиця турецька лазня. С тут на- вів єврейські самоназви, турецька лазня, нема потреби в івритізуванні.

Колон проведувалася ця година, на першоджерела не знаємо, а ніни до прохальної думки вони байдужі. Висловлюється, що наші ці гроші для турків, сербів, але не для українців. Чому? Ми звернімося до впади вразованих ці важливі факти: будівля варті за позитивне рішення наших виносів – відносини каторжну справедливості, даєти спадково назву пошук – *Генерал Мадри*, та на мій колоніальній червоні збуду-вати капіталізм.

Mapia Бaб'юк,

голова обласної організації ЛІги українських жінок

Площа Турецької криниці чи Святої Марії?

■ МІСТО НАШОЇ ЛЮБОВІ

На Великодньому тижні, у Світлий вівторок відбулося засідання громадської консультативної ради з питань охорони культурної спадщини, яка створена при Чернівецькій міській раді. Відбулося воно в переддень Дня пам'яток історії та культури України і Міжнародного дня пам'яток та визначних місць, тож найперше заступник міського голови Василь Тимофеев привітав присутніх зі святом і вручив листи-подяки радівським активістам. Відтак перейшли до наступного питання: про будівництво каплички на площі Турецької криниці. Так воно зазначалося в порядку денному, хоча за місяць до цього засідання громадські та релігійні організації подали лист у департамент містобудівного комплексу та земельних відносин, у якому просили відновити історичну справедливості і повернути нинішній площі Турецької криниці її старовинну назву «Площа Святої Марії». А на місці двох храмів Успення Пресвятої Богородиці, які тут височили у XVIII – XIX століттях, збудувати каплицю.

Мистецтвознавець Лариса Канока виступила з докладною історичною довідкою про будівництво церков, які стояли на площі Марії. Першу спорудили між 1709 і 1715 роками за вказівкою молдавського воеводи Ніколає Маврокордата. Його сини – господарі Константин та Іоан – надали церкві Успення Пресвятої Богородиці особливі привілеї. Зокрема Константин Маврокордат у грамоті, датованій вереснем 1732 року, зазначав, щоб їй надавали щомісяця по 2 літри мира та 30 драм ладану з господарської митниці для «вічного поминання» його покійного батька. З огляду на цю обставину Успенську церкву часто називали «господарською», «князівською» за ті привілеї і пільги, які вона мала. Священники цієї церкви звільнялися від податків і данини на користь держави, від зборів за бджіл, свиней та овець. Вони мали право брати з продавця за кожну продану в Чернівцях голову худоби чотири бані, а з покупця – два бані. До того ж різник повинен був видавати їм щонеділі з м'яса одне окор м'яса. Ці пільги підтверджувалися господарями в грамотах 1741 та 1743 років.

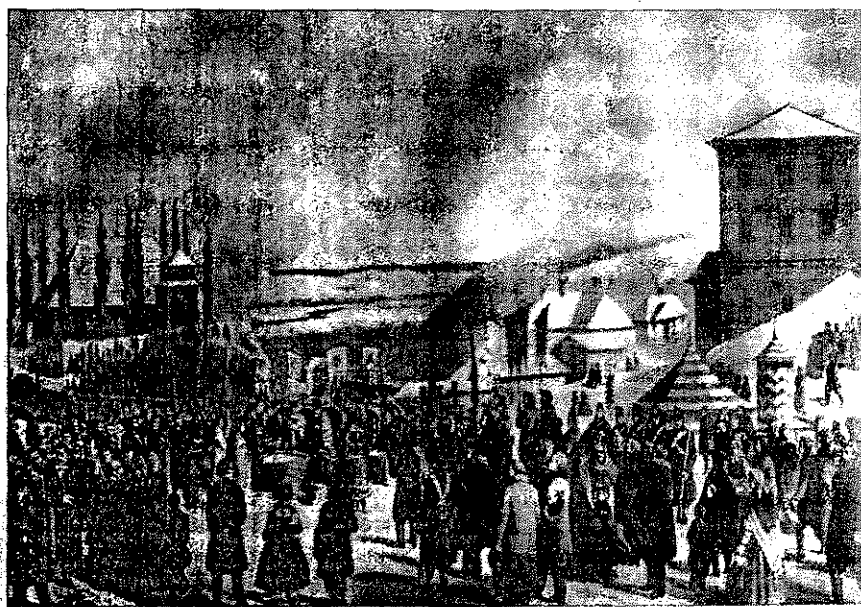
СТОЯЛА УСПЕНСЬКА ЦЕРКВА

(турецький міст) була вулиця Турецької криниці. В австрійський час щипль тутешньої криниці увінчував півмісяць, який надавав йому екзотичного турецького вигляду. Однак спочатку криницю називали «господарською», або «князівською», бо так іменували церкву, яка тут стояла. Криницю, яка служила городянам не одне століття, неодноразово перебудовували, і турки також. У зв'язку із загрозою російської експансії на Дунайське князівство, яке з 1538 року перебувало під протекторатом Османської Порти, в липні 1713-го турецькі війська ввійшли на Буковину. В наступному році в Чернівцях було запроваджене турецьке управління, і турецький гарнізон простояв у місті над Прутом п'ять років.

Ці історичні відомості можна почерпнути з наукової праці видатного чернівецького історика Раймунда Фрідріха Кайндля «Історія Чернівців від найдавніших часів до сьогодення» (1908), яку він написав за дорученням міської громади до 500-літнього ювілею міста. Є статті та книги сучасних чернівецьких

заради справедливості треба сказати, що тодішній начальник відділу з питань охорони культурної спадщини Світлана Біленкова зауважила, що історико-архітектурна довідка, виконана Л.Вандюк, не була погоджена щодо внесення змін у традиційний характер історичного середовища, що й викликало багато непорозуміння. Вона вважала, що не можна вкраплювати модернізовані споруди між історичними будинками.

ПОПРОСИВШИ СЛОВА, Л.Вандюк зізналася, що їй було відомо і про дві церкви Успення Пресвятої Богородиці, і про хрест, які стояли на цій місцині. Вона пропонувала зробити фонтан у вигляді хреста, але їй це не вдалося, бо місце, де стояли церкви, відвели під аркаду. Тому вважає, що аркаду треба зняти і замість неї збудувати каплицю. Бо лише так можна реабілітувати найдавнішу історичну площу і піднести її значення в духовному розвитку міста над Прутом. Площа Турецької криниці ще не здана в експлуатацію, тому можна внести корективи і відновити історичну справедливість, як того

Освячення води на площі Марії. Зліва видно Успенську церкву і дзвіницю (1860).

істориків – Олександра Масана, Ігоря Чеховського (нині покійного), Михайла Чучка, краєзнавця Івана Снігура. Вони також подають чимало фактів про забудову найдавнішої площі Чернівців, яку невідомо хто вирішив назвати на честь Турецької

просить Чернівецько-Буковинська єпархія Української православної церкви Київського патріархату.

Правда, нинішній начальник відділу охорони культурної спадщини Чернівців Олена Пушкова дотримується іншої думки. Мовляв, на реконструкцію площі вже витратили

були розміщені дерев'яна дзвіниця та парабільне кладовище. У 1779 році господарську церкву розібрали, бо вона не могла вмістити всіх парафіян. Коштом графа Я. Логотетті її перевезли до Долішніх Ширівців, де відновили і освятили на честь святого Спиридона (там стоїть і понині). У 1783 році на тому ж пагорбі збудували новий дерев'яний храм Успення Пресвятої Богородиці, який простояв понад дев'яносто років. У 1876-му Успенську церкву перенесли на Калічанку (неподалік нинішньої вулиці Новоушицької), де вона й сьогодні служить православному люду.

На той час на цьому просторі виявилось забагато православних церков. До того ж центр міста і головна вулиця змістилися вище, в нові квартали, де було достатньо мурованих храмів, а Калічанка церкви не мала. Пагорб на площі Святої Марії розрівняли, а на місці вівтаря колишньої церкви встановили хрест. У сорокових роках нова радянська влада знесла його разом із іншими хрестами, які стояли по місту, а вулицю Турецьку перейменували на честь болгарського письменника-демократа Коларова. На початку 1990-х її історичну назву відновили, а нову площу, яку почали реконструювати з 2004-го, вирішили назвати площею Турецької криниці.

Але проблема в тому, що в кварталі з «турецькою» топонімією (турецька криниця, турецька лазня,

громадської консультативної ради, коли обговорювався проєкт забудови цієї площі, приватний архітектор Лариса Вандюк навіть не згадувала про церкви Успення Пресвятої Богородиці, про хрест, який стояв на місці вівтаря, про площу Святої Марії, на якій митрополит Євген Ізакман освячував воду на іорданські свята. Вона показувала на планшетах свої пропозиції щодо розміщення на цій території центральної композиції з аркадою, павільйоном і бюветом, розпланування системи підпірних стінок, сходів, ліхтарів і лавочок.

З КОМП'ЮТЕРНИХ ПЛАНШЕТІВ мало що можна було зрозуміти, тому член громадської ради, колишній головний архітектор Чернівецької області Микола Кавердинський зауважив, що треба було виготовити макет, який би допоміг найперше архітектору Л. Вандюк побачити площу в цілісності й уникнути багатьох помилок. А на теперішньому засіданні ради, вислунавши доводи настоятеля церкви Святої княгині Ольги, протоієрея Олега Полянкі, настоятеля церкви Чараскєви Сербської Миколи Семенюка, настоятеля церкви князя Володимира Миколи Занковича, резонно запитав, чому ці факти не знайшли відображення в історико-архітектурній довідці. Якби члени громадської ради дочули докладні історичні відомості, то розмова щодо реконструкції площі набула б зовсім іншого змісту. Хоча

17 мільйонів гривень, а громадським організаціям варто було раніше звертатися зі своїми пропозиціями. Й жодного слова про те, що реконструкція площі проводиться непрофесійно з огляду на історично-архітектурне минуле. Отець Микола Занкович звернувся до присутніх із риторичним запитанням: «Який вклад зробили турки в розвиток Чернівців, що їм треба присвячувати цілу площу?» Виникає чимало й інших запитань. Чому в незалежній Україні місто, в якому проживає майже 80 відсотків українців, розбудовує Турецьку площу? Чому на цій площі так запомпавливо відновили мусульманський півмісяць і перекрили дорогу православним священикам, які тепер не можуть там освячувати воду? Може, варто чесно зізнатися, що совкова ментальність завадила нашим чиновникам неупереджено підійти до розробки концепції забудови площі? Що перешкоджає відновити стародавнє найменування площі, названої на честь Святої Діви Марії?

Тим часом громадська консультативна рада, засідання якої відбулося під головуванням Сергія Осачука, вирішила підтримати клопотання громадськості про перейменування площі Турецької криниці на площу Святої Марії, а також винести на обговорення ескізи пропозиції щодо будівництва каплиці на ній.

Людмила ЧЕРНЯК

БУКОВИНА

27.04.2012.

Площа Турецької Криниці чи Діви Марії?

Церква просить повернути площі історичну назву та спорудити капличку

Надія БУДНА

З ініціативою повернути площі Турецької Криниці історичну назву – Святої Діви Марії – виступили єпархія Української Православної Церкви Київського Патріархату, церковна громада та громадські релігійні організації. Вони ж запропонували спорудити на площі капличку, оскільки тут протягом 70 років стояли дві православні церкви. Це питання обговорювали на засіданні громадської ради з питань охорони культурної спадщини.

Мистецтвознавець Лариса Бончук представила історичну довідку про місце розташування на площі Турецької Криниці православних церков, які згодом демонтували та перенесли у передмістя. «Православна церква завжди вшановувала місце, де стояли храми. Тому пропонуємо на площі встановити капличку, – сказав настоятель храму Святої Ольги отець Олег Полянко. – Також просимо повернути площі колишню назву – Святої Діви Марії. Вона ніколи не називалася площею Турецької Криниці. Цю назву просто вигадали». Настоятель

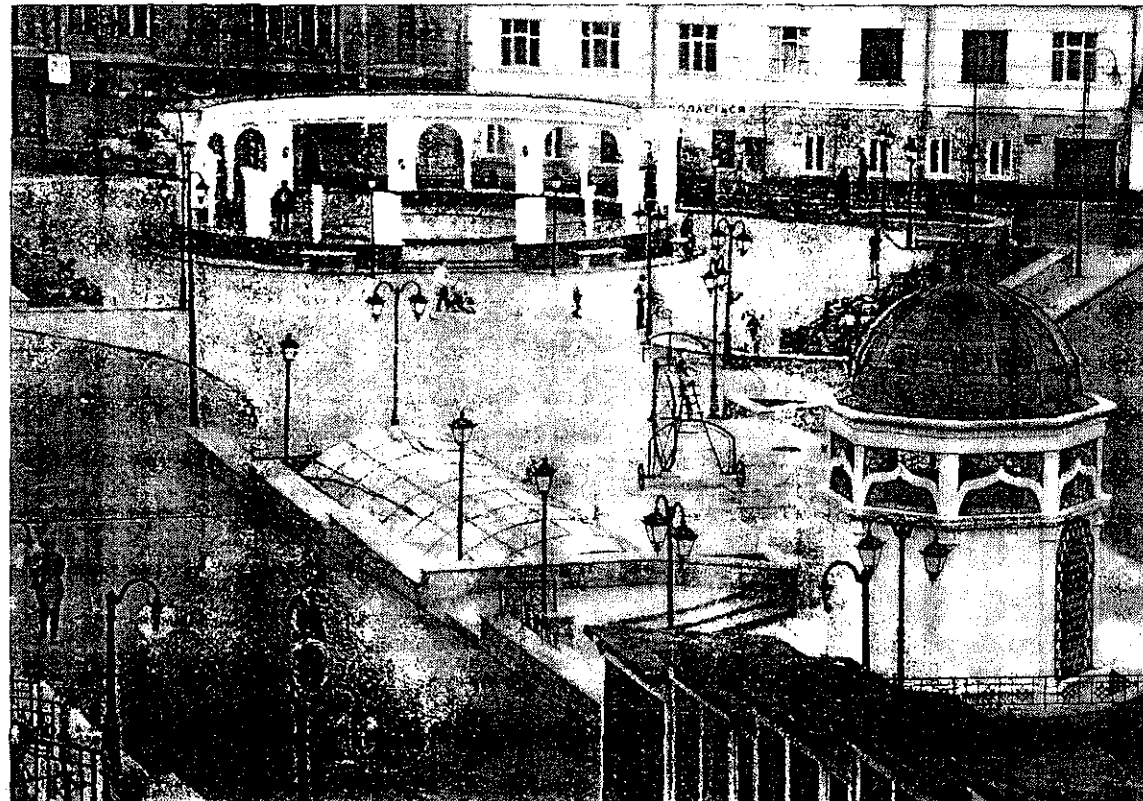

Фото Андрія ЗАЙЧУКА

На місці аркади та фонтана колись стояли православні церкви.

Автор проекту реконструкції
площі Турецької Криниці Лариса

Бончук винести на обговорення.
Якщо висловляться «за», площу

церковних організацій. Але все
тоєба вирішити в інтересах гро-

ДОВІДКА

Реконструкція площі Турецької Криниці розпочалася 2004 року, але й досі її не здали в експлуатацію. Площа коштувала місту 17 мільйонів гривень.

обговорення теми на
molbuk.ua

Юля. «Кожен народ стирає пам'ять про загарбників, які вбивали його дітей, вивозили в рабство жінок. Те, що дороге для нас, – нашу віру, церкву – руйнували. А ми на їхню честь називаємо площі. Я за відновлення назви на честь Діви Марії».

Віра. «Замість пивнушок нехай буде каплиця. За радянських часів влада зруйнувала не одну святиню. Тепер нехай хоча б щось зроблять для віруючих».

Чернівчанин. «І буде все на купі: капличка, фонтан, квітко-

повернути площі колишню назву – Святої Диви Марії. Вона ніколи не називалася площею Турецької Криниці. Цю назву просто вигадали». **Настоятель храму Святої Параскеви отець Микола СЕМЕЛЮК** пригадав, що в давнину в місті була традиція збиратися на площі на Йордана й освячувати воду. Її теж можна відновити.

Поет Семен ЦИДЕЛЬКОВСЬКИЙ, який 30 років жив біля цієї площі, сказав, що йому приємніша назва Святої Диви Марії. Він також зауважив, що під час спорудження православної каплички слід взяти до уваги, що там вже встановили пам'ятний знак жертвам єврейського гетто. Ці пам'ятники мають поєднувати людей, а не роз'єднувати.

На місці аркади та фонтана колись стояли православні церкви.

Автор проекту реконструкції площі Турецької Криниці **Лариса ВАНДЮК** теж не проти зміни назви та встановлення каплички. «Проектом було передбачено відновлення пам'ятного знака на місці церков», – заявила архітектор. – Зараз там збудували аркаду».

– Ми довго шукали назву для площі. Вносили це питання на обговорення, – пригадав **головний архітектор міста Сергій ГОМОНОВИЧ**. – Було кілька варіантів. Серед них – і Святої Диви Марії. Але всі зійшлися на назві Турецької Криниці. Пропозицію священників можна ще

раз внести на обговорення. Якщо висловляться «за», площу можна перейменувати.

– У Чернівцях не так багато історичних площ. Тому забудувувати їх не маємо права, – переконана **начальник відділу охорони культурної спадщини міськради Олена ПУШКОВА**. – На горі поблизу школи №14 вже встановили хрест, який домінує над площею. Можливо, біля нього можна збудувати капличку для молитви. А може, краще встановити пам'ятний знак. Будемо вивчати це питання.

– Члени ради не можуть проігнорувати звернення єпархії та

церковних організацій. Але все треба вирішити в інтересах громади міста, – зауважив **голова громадської консультативної ради Сергій ОСАЧУК**. – Перейменуванням вулиць та площ займається топонімічна комісія. Ми можемо лише клопотати перед нею.

Рада запропонувала ініціаторам підготувати ескізний проект пам'ятного знака та визначити місце для його встановлення. Питання доцільності зміни назви площі Турецької Криниці вирішили обговорити. Пізніше його винесуть на розгляд топонімічної комісії.

Фота Андрія ЗАЙЧУКА

одну святиню. Тепер нехай хоча б щось зроблять для віруючих».

Чернівчанин. «І буде все на купі: капличка, фонтан, квітковий годинник, криниця, колонка з водою, лавці, літнє кафе і торговельні кіоски. Церков і так достатньо, навіщо посувати площу?»

Анна. «У нас у Чернівцях і так церква на церкві. Я особисто нічого не маю проти. Але треба ж зважати і на людей, які атеїсти або іншої віри. Не можна все місто забудовувати церквами. Нехай гарна затишна площа такою і залишається – без політики, церкви і «баб-ла». ■

ПРИВАТНІ ОГЛОШЕННЯ

МОЛОДИЙ БУКОВИНЕЦЬ 26.04.2012.

Голові Чернівецької обласної
державної адміністрації
Папієву М. М.
Попелюк О. В.

Звернення

Шановний Михайле Миколайовичу!

Чернівчани хочуть, щоб у їхньому місті була, як колись, Площа Святої Марії, а не Турецької криниці, як сьогодні. Громадськість міста, релігійні, партійні організації вже біля двох років ведуть про це переговори з секретарем міськради, котрий виконує обов'язки голови, Михайлішином В. М. Але він усувається від особистого вирішення цього питання і переадресовує наші звернення начальнику відділу охорони культурної спадщини Пушковой О. Д.

На жаль, її відповіді формальні, несуттєві, неконкретні, загальні. Ось що вона відповіла на наше останнє звернення до Михайлішина В. М. (звернення та відповідь додаємо; друкувалися в газеті «Відродження»):

Ми не вимагаємо якоїсь реконструкції площі. Хай вона залишається такою, якою її зробила архітектор Л. Вандюк з фонтаном, колонами, всупереч здоровому глузду. Адже відомо, що на місці фонтана колись була церква Успіння Пресвятої Богородиці. Ми просимо вернути старовинну історичну назву площі і збудувати як пам'ять про два храми Успіння Пресвятої Богородиці на площі капличку. Хай нинішні і майбутні покоління чернівчан знають і пам'ятають, хто вони є, чиїх батьків діти, в що вірили і кому молились їхні діди-прадіди.

А тим часом на площі з'явилося нове «питейное заведение», змайстровано пивний бар, мовляв, говорять собі про духовні цінності, а ми будемо тут пити, палити і все таке інше. У народі в таких випадках кажуть: «Ангел – удзвін, а чорт – уклепало». Зупиніть це, шановний Михайле Миколайовичу, адже Михайлішин В. М. – член Партії регіонів, яку Ви очолюєте в області. Між іншим, серед підписантів, мешканців міста, щодо Площі Святої

Марії є підпис пана М. Ходоровського, голови міської організації Вашої партії.

Ми не просимо грошей, коштів, адже зміна назви площі – це не зміна назви вулиці, коли потрібно міняти адреси мешканців вулиці у паспортах.

Дивно, що прохання інших громадських організацій, котрі вимагають коштів, Михайлішин В. М. задовольняє. На створення в Чернівцях єврейського кварталу міська рада вже виділила 50 тисяч гривень. Начальник відділу охорони культурної спадщини Пушкова О. Д. підтримала таке рішення. Коли ставалося наше питання про Площу Святої Марії на засіданні громадської ради, його підтримали всі, крім двох осіб, однією з яких була Пушкова О. Д.

Так як топонімічна комісія, яку очолює Михайлішин В. М., наше питання не розглядає, незважаючи на те, що ми передали туди історичну довідку, архівні документи, ілюстративні матеріали, ми просимо винести це питання на розгляд сесії Чернівецької міськради.

Правда, як ви бачите з відповіді Пушковой О. Д., вона нагадує про існування мораторію на зміни назв вулиць, площ тощо. Але ж, попри мораторій, процес найменування та перейменування вулиць у місті відбувається. То чому ж питання про Площу Святої Марії не вирішується?

Шановний Михайле Миколайовичу! Допоможіть вирішити це питання до 28 серпня 2013 року, релігійного свята Успіння Пресвятої Богородиці, в рік відзначення 1025-річчя Хрещення Русі-України.

Шануймо в Чернівцях, як у всій Європі, святий образ «Тієї Матері Святої, що в мир наш Бога принесла» (Т. Шевченко).

З повагою

О. В. Попелюк

Почесна голова Чернівецького відділу Союзу українок

31 липня 2013 р.

Ч. 24, 7 червня 2012 року

Голові Чернівецької обласної державної адміністрації Папієву М.М.

Секретарю Чернівецької міської ради Михайлишину В.М.

Копія: Директору департаменту містобудівного комплексу та земельних відносин Чернівецької міської ради Ніконову В.М.

Начальнику відділу охорони культурної спадщини Чернівецької міської ради Пушковій О.Д.

Звернення

Ми, громадські жіночі організації - Чернівецький відділ Союзу українок, Чернівецька обласна організація Ліги українських жінок та Чернівецький обласний осередок Всеукраїнської асоціації жінок «Славія» на загальних зборах громадських жіночих організацій 6 травня 2012 року ухвалили рішення про порушення питання перед Чернівецькою міською радою про повернення старовинної історичної назви площі Святої Марії нинішній площі турецької криниці та про будівництво пам'ятної каплиці на місці розташування двох храмів Успіння Пресвятої Богородиці, які знаходилися на площі у XVIII-XIX століттях.

Площа Святої Марії була названа на честь двох православних храмів Успіння Пресвятої Богородиці. Перша церква побудована греком Николаєм Маврокордатом, князем Молдавії, яка називалася Князівська церква, знаходилася тут у 1709 - 1779 роках, а друга церква - у 1783 - 1876 роках.

Звертаємося до Вас та кож з проханням усунути іс-

ламську символіку з верхівки турецької криниці, оскільки вона перешкоджає проведенню християнського обряду Водохреща на Свято Богоявлення Господнього, яке традиційно відзначали парафіяни храму Святої Параскеви на цій площі 19 січня щорічно.

Історик Ф.Р. Кайндль у книзі «Історія Чернівців», яка написана на замовлення Чернівецького магістрату до 500-річчя м. Чернівців у 1908 році, помістив гравюру художника Ф.К.Кнаппа, де зображено буковинського єпископа Євгена Гакмана, який здійснював обряд Водохреща біля Князівської церкви Успіння у 1860 році. Ф.Р. Кайндль зауважує, що старовинна назва криниці - Князівська криниця, а назва турецька криниця є вторинною назвою, яка поширилася у мовленні з 1797 року.

Ми вважаємо, що під час реконструкції площі попереднє керівництво Чернівецької міської ради проігнорувало багату історичну християнську спадщину нашого міста. На місці розташування двох

православних храмів зведено фонтан, старовинна назва Площа Святої Марії скасована, а християни позбавлені можливості здійснювати обряд Водохреща на площі. Просимо повернути історичну правду нашому місту і це буде справедливо. Сподіваємося що нинішня міська влада виправить помилки попередньої. Додаток:

1. Ксерокопія архівної довідки ДАЧО № 146 від 27.03.2012 року.

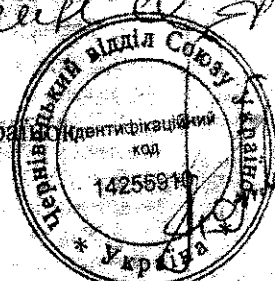
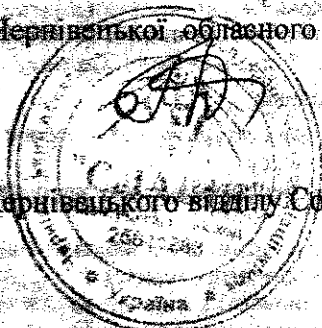
2. Ксерокопія плану укладеного будівельним управлінням Чернівецького міського магістрату від 27 січня 1901 року, на якому площа Святої Марії позначена німецькою мовою «Marien Platz».

3. Ксерокопія гравюри художника Ф.К.Кнаппа «Князівська церква Успіння Пресвятої Богородиці. (Водохреща біля турецької криниці 1860 року)» з книги Kaindl R. F. (Jeschichte von Czernowitz von den ältesten Zeiten bis zur Gegenwart. Czernowitz, 1908. Ч. Зелена Буковина, 2008. - 329с.

Голова Чернівецької обласної осередку Всеукраїнської асоціації жінок «Славія»

Голова Чернівецького відділу Союзу українок

Голова Чернівецької обласної організації Ліги українських жінок

ВІДРОДЖЕННЯ

ч. 12, 15 березня 2012 року

Чернівецька міська рада, ДЕПАРТАМЕНТ МІСТОБУДІВНОГО КОМПЛЕКСУ ТА ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН,
58000, м. Чернівці, вул. Б. Хмельницького, 64-а, тел. (0372)55-38-08

Від 05.03.2012 № 22-05/548

Чернівецько-Буковинській єпархії
Української Православної Церкви
Київського Патріархату,
вул. М. Заньковецької, 22
(для інформування заявників)

Виконавчий комітет міської ради

Про розгляд звернення

На звернення громадських та релігійних організацій щодо встановлення пам'ятної каплиці на місці двох православних храмів Успіння Пресвятої Богородиці на площі Турецької криниці, а також відновлення колишньої назви площі Святої Марії, інформуємо наступне.

Відділом охорони культурної спадщини направлено запит до Державного архіву Чернівецької області щодо надання відповідних архівних документів забудови площі, де розмішувались церкви.

На зустрічі, проведеній 22.02.2012 року, відділом охорони культурної спадщини міської ради було запропоновано представникам громадських і релігійних організацій надати відповідні документи та ескізи проекти для їх розгляду на засіданні громадської консультативної ради з питань охорони культурної спадщини.

Враховуючи вищевикладене, розгляд зазначеного питання можливий після вивчення архівних документів.

Директор
Каприйчук 52-48-63

В. Ніконов

УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ЦЕРКВА КИЇВСЬКИЙ ПАТРІАРХАТ, Чернівецько-Буковинська єпархія,
58002, м. Чернівці, вул. Заньковецької, 22, тел. (0372)52-38-98, 58-58-41

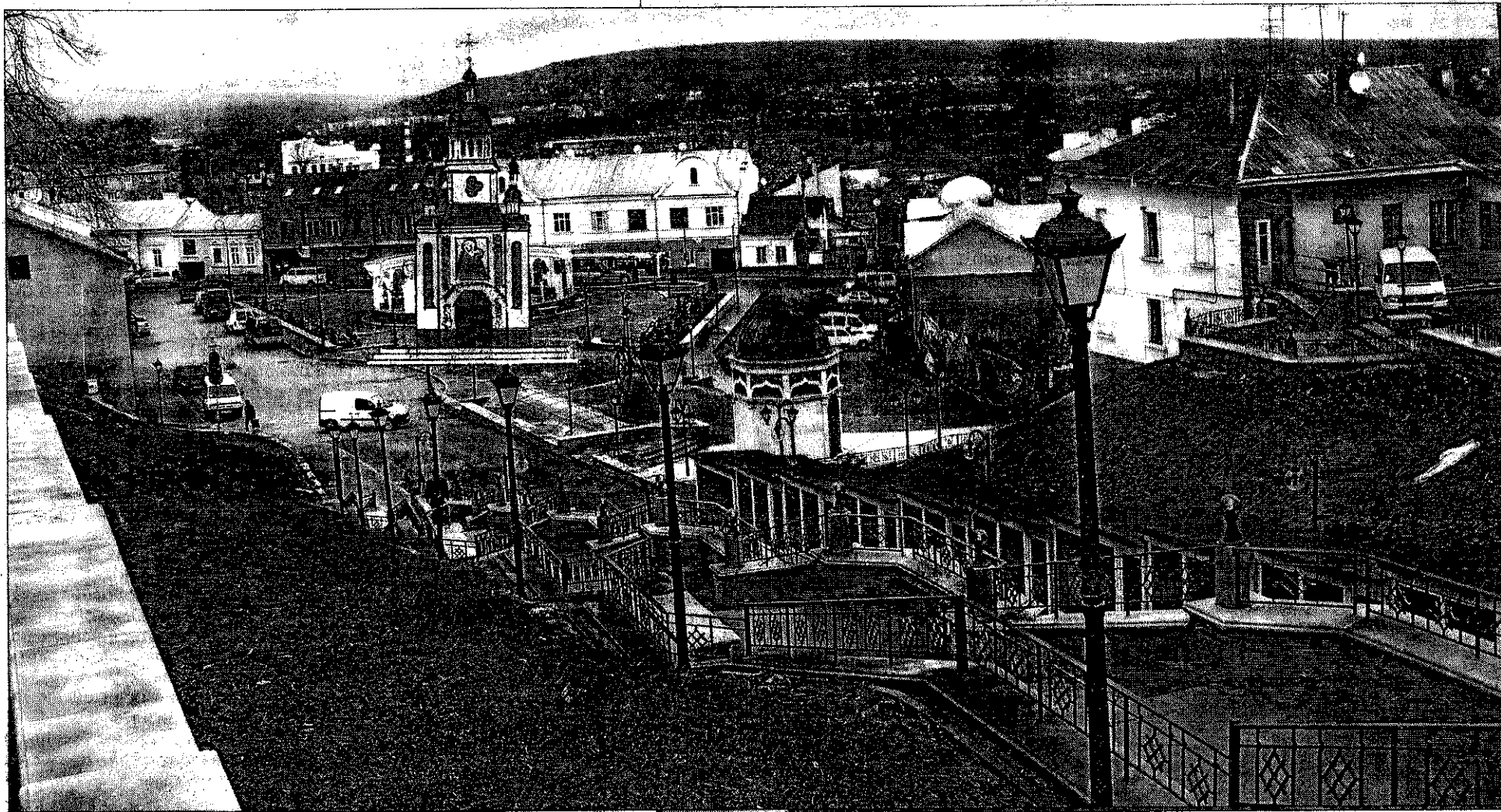
14 березня 2012 р.

Департаменту містобудівного комплексу та земельних відносин
на лист від 05.03.2012 № 22-05/548

Прохання

Громадські та релігійні організації прохають відновити історичну справедливість: повернути «площі Турецької криниці» її старовинну назву «площа Святої Марії» і побудувати на місці двох храмів Успіння Пресвятої Богородиці, які знаходилися на площі у XVIII-XIX століттях, каплицю на честь Успіння Пресвятої Богородиці розміром 16х16 м за зразком даного ескізу.

Митрополит Чернівецький і Буковинський Данило
Громадські організації

ВІДРОДЖЕННЯ

Ч. 18, 26 квітня 2012 року

Свята Марія має переважити Турецьку криницю

ТУРЕЦЬКИЙ ГАМБІТ

Початок на сс. 11, 12

наліст): Діва Марія – для всіх конфесій одна, і Бог – один.

Сергій ОСАЧУК: Ми інші, ніж Тернопіль. Головне, щоби був діалог. А то громадська рада висловиться, а потім наперекір... Мусимо дбати про привабливість на завтрашній день...

Лариса ВАНДЮК (член спілки архітекторів України, головний архітектор проекту реконструкції площі): Перед тим, як розпочати роботу, я провела збір інформації. У 2007 р. надрукувала статтю, обґрунтувала... Треба було реабілітувати, надавати значення в архітектурно-історичному плані... Та було завдання. Я зіткнулася з протиріччями... У мене були пропозиції, наприклад, фонтан у вигляді хреста, але я не могла змінити рішення... У мене була пропозиція відновити монумент-хрест пам'ятний...

Це кардинальна пропозиція, але собор святого Петра десятки разів перебудовували.

Олена ПУШКОВА (начальник відділу охорони культурної спадщини міськради): Пізно звернулися... У місті не так багато площ, забудовувати нема права... Каплиця – не церква, немає вістаря... Архівна довідка – на верхніх позначках поставити... Будемо вивчати, але треба було вчасно подавати пропозиції.

Сергій ГОМОНОВИЧ (головний архітектор міста): Фактично площі вже не було. Тому рішення про її створення було кардинальним... Пропозиція запізнита, але реконструкція площі ще не завершена... Можна оголосити конкурс...

Назва «Турецька» може співіснувати... Співіснує ж зірка Давида з християнською символікою на університеті.

О. Микола ЗАНКОВИЧ: Я був депутатом міської ради... Тут говорилося про 17 мільйонів. На що там витрачено 17 мільйонів?! Гроші вкрали... Церква ніколи не поє ландшафт... А навколо «колізею» з'являться генделики...

За які заслуги туркам такі почесті? За те, що наших людей у Кафу на продаж гнали? Досить з них криниці! Та й то ще треба подумати.

У Москві українці збудували цілу вулицю, але її називали Хохляцькою, а не Українською...

Марія БАБ'ЮК (ліга жінок): «Це духовна цінність наша, а не турецька...».

Олексій ЧЕРНОВСЬКИЙ: Кілька зауважень щодо сказаного. Якщо не хочемо, посилаємось на вигоду... З другого боку, не можна звинувачувати безвинних... Вам не відмовлено. Ми намагаємось абсолютно толерантно вислухати і прийти до правильного рішення, ще раз повторюся, через деякий час...

Є ще один аспект. У зв'язку з тим, що перлина України Чернівецький університет, визнаний спадщиною ЮНЕСКО, треба враховувати бачення ЮНЕСКО.

Микола КАВЕРДИНСЬКИЙ (архітектор, член Чернівецької обласної організації Національної спілки архітекторів України): Потрібно дати завдання на проектування.

Сергій Осачук запропонував підтримати пропозицію про перейменування площі (О. Пушкова проголосувала проти) і підготувати ескізний проект каплиці для подальшого обговорення.

Сергій Осачук

chernivtsy.eu

Від редакції.

Утримаємось від коментарів позицій членів Ради і чиновників. І тих небагатьох, які категорично проти озвучених отцем Олександром і пані Ларисою Канюкою пропозицій, і тих, які схилиються до підтримки пропозицій Церкви та громадських організацій. Запізнілих? Ніколи не пізно. Тим паче, що Лариса Вандюк пропонувала вчасно.

Свята Марія має переважити Турецьку криницю

Ніколаус Маврокордат (3.05.1670-3.09.1730) князь Молдавії та Валахії, з шляхетного грецького роду, був убитий, нагороджений крестом за заслуги при Успіння Пресвятої Богородиці.

Святині Буковини

Kaindl R. F. Geschichte von Czernowitz... с. 192.

«Щороку, як і десятиліттями раніше, тут на Йордан освячують воду».

Kaindl R. F. Geschichte von Czernowitz... с. 261.

«... церква Успіння Богородиці звалася ще «князівською» («biserica domniasca») ... а знаходилася вона на пагорбі біля Турецької криниці».

Kaindl R. F. Geschichte von Czernowitz... с. 61.

«... церкву Успіння Богородиці у 1876 році перенесли від Турецької криниці на Калічанку. ... пагорб, на якому знаходилася церква, знесли, а знайдені там на старому цвинтарі людські останки перенесли на нинішній цвинтар. На місці церковного вівтаря поставили монумент».

Kaindl R. F. Geschichte von Czernowitz... с. 260-261.

Місцезнаходження «Князівської» церкви Успіння Пресвятої Богородиці позначено хрестом на карті м. Чернівці – «Stadt Czernowitz». 1830 рік. Видавець невідомий. Австрійський військовий архів у Відні. Glt - 131-6 (фотокопія з копії старої гравюри).

Костянтиніус Маврокордат (27.02.1711-23.11.1769) син Ніколауса Маврокордата, князь Молдавії та Валахії, нагороджений крестом за заслуги при Успіння Пресвятої Богородиці.

«Тут, біля княжої церкви Успіння Богородиці («biserica domniască») знаходилася Панська криниця («fontina domniască»), яку пізніше стали називати Турецькою».

Kaindi R. F. *Geschichte von Czernowitz...* с. 237.

«У Чернівцях, задовольнялися здебільше джерелом, яке називали Панською кри-

ницею («fontina domniască») ще у 1787 році. І яке вперше було належним чином облаштоване тільки 1793 року.

Це – нинішня Турецька криниця, але ця назва з'явилася трохи пізніше (1797 рік). Назву Панська криниця можна пояснити тим, що джерело знаходилося поблизу земельно-княжої церкви Успіння».

Святої Марії

Площа мала назву «Площа Святої Марії» на честь побудови тут двох храмів Успіння Пресвятої Богородиці. Ця назва зживалася до середини 40-х років XX століття.

Чернівецьким міським будівельним управлінням укла-

дали ситуаційний план м. Чернівців, датований 27 січня 1901 року, на якому площа Святої Марії (німецькою Marien Platz) є прилеглою до вулиці Турецької криниці.

В адресних книгах алфавітних покажчиків мешканців м. Чернівців за 1924-1925 та 1936 роки зберігаються дані, що площа Святої Марії

назву свою не змінювала, а лише написання з німецької на румунську мову (румунською Piata Sf. Marii).

«Adresa. Wohnungsanzeiger pentru Cernauti (innere Stadt und Vorstadte)», Cernauti. 1924/1925, p. XX.

C. Loghin «Cernauti», Cernauti, 1936, p.126

ТУРЕЦЬКИЙ ГАМБІТ

Початок на с. 11

Олексій ЧЕРНОВСЬКИЙ (голова апеляційного суду Чернівецької області, доцент кафедри правосуддя юридичного факультету Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича, краснавець): Питання достатньо серйозне і цікаве. Рішення приймати не можемо. Люди напружено працювали роки. Пройгнорувати, відмахнутися не маємо права – просить громада. Питання потребує глибокого і широкого обговорення... Об'єднати конфесії, врахувати, що Семен Ісакович сказав... Пропозиції бажано архітекторів... Назва «Турецька» не має різати вухо. Ідемо до цього питання й хочемо вирішити, виважене рішення прийняти.

Сергій ОСАЧУК: Для обдумування – порівняння й

алегорія. Будують нові будівлі й дороги, а люди протоптують інші стежки. Тут аналогічна ситуація... Про перейменування ми передамо питання топонімічній комісії. Не тільки церква була, баня турецька живе...

В Європі, в Кам'янці-Подільському стоять хрести над півмісяцем... Між 14-ю школою і турецьким мостом височіє хрест...

Новий знак, каплиця внизу – треба подумати... Нинішнє покоління – в іншому просторі. Розрив... Покоління не буде сприймати, не зрозуміють.

Олександра ПОПЕЛЮК (Союз українок): Є історичні документи...

Сергій ОСАЧУК: Говорячи про назву площі Діви Марії, маємо враховувати поліконфесійність, полікультурність...

Василь КОЗЬМИК (жур-

Закінчення на с. 13

Микола Кавєрдинський, Марія Никурса та Дариса Вандюк

chernivtsy.eu

ВІСНУК

ч. 18, 26 квітня 2012 року

Свята Марія має переважити Турецьку криницю

17 квітня на засіданні громадської науково-консультативної ради з питань охорони культурної спадщини на території міста Чернівців йшлося про будівництво каплички на площі Турецької криниці. Крім членів громадської ради, до обговорення були запрошені також директор департаменту містобудівного комплексу та земельних відносин міської ради Володимир Ніконов, головний архітектор міста Сергій Гомонович, настоятель храму кафедрального собору преподобної Параскеви отець Микола Семелюк, настоятель храму рівноапостольного князя Володимира отець Микола Занкович та архітектор Лариса Вандюк.

Доповідачі, настоятель храму святої рівноапостольної княгині Ольги Отець Олег Полянко та мистецтвознавець Лариса Канюка, представили історичну довідку про місцезнаходження на площі Турецької криниці в різні часи православних церков, які з тих чи інших причин були демонтовані та перенесені у передмістя Чернівців. Також вони висловили вимогу з метою відновлення історичної справедливості дозволити спорудити на зазначеній площі капличку та повернути площі історичну назву «Святої Марії».

В результаті обговорення рада запропонувала замовникам підготувати ескізний проект встановлення пам'ятного знаку на площі Турецької криниці та визначити його

юками будував воевода Николай Маврокордат, а його сини – Костянтин та Іван Маврокордати – надали їй особливі привілеї. Тому ця церква Успіння Богородиці звалася це княжою («bisserika domniaska»), а знаходилася вона на тагорбі біля Турецької криниці. ... Священники цієї церкви звільнялися від княжих податків та зборів. Ці пільги були підтверджені й 1773 року».

Kaindl R. F. *Geschichte von Czernowitz von den ältesten Zeiten bis zur Gegenwart.* – Czernowitz, 1908. – Чернівці: Зелена Буковина, 2008. – 61 с., 237 с.

1779 року церкву розібрали по причині збільшення кількості парафіян, яких вона не могла вмістити, і коштом графа Якова Логотетті перевезли в с. Долішні Ширівці, де її склали і освятили на честь св. Спиридона.

Romstorfer K.A. *Die Kirchenbauten in der Bukowina.* – Wien: Aus der Kaiserl Hof und Staatsdruckerei, 1896. – 30 с.

Сучасний вигляд церкви св. Спиридона
м. Чернівці, вул. Тольятті, 8

но новий дерев'яний храм Успіння пресвятої Богородиці. Romstorfer K.A. *Die Kirchenbauten in der Bukowina...* 30 с.

«... церкву Успіння Богородиці у 1876 році перенесли від Турецької криниці на Калічанку».

Kaindl R. F. *Geschichte von Czernowitz ...* – 260-261 с.

«У 1876 році цей другий храм обережно розібрали і за кошти Православного релігійного фонду з допомогою ринкового інспектора Леона фон Рея та церковної громади перенесли в передмістя – Калічанку. На той час на цьому просторі виявилось забагато церков християнського віросповідання. Центр і головна вулиця змістились вище, у нові квартали, причому вони мали достатньо мурованих храмів. Натомість на Калічанці православної церкви не було.»

Снігур І. *Чернівці і чернівчани.* – Чернівці: Зелена Буковина, 2008. – 194 с.

Сучасний вигляд церкви Успіння,
м. Чернівці, вул. Новоушицька, 2

організаціями міста із подальшим поданням на розгляд топонімічної комісії міської ради.

18.04.2012

За buknews.com.ua

ТУРЕЦЬКИЙ ГАМБІТ

Головував на засіданні Ради її голова Сергій Осачук, кандидат історичних наук, радник міського голови з питань культурної політики та міжнародних відносин.

Олег ЛЮБКІВСЬКИЙ, член Національної спілки художників України: Площа Турецької криниці – з комерційним відтінком... Підтримати пропозиції й опрацювати...

Марія НИКИРСА, науковий співробітник історичного факультету Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича, архівіст: Площа Святої Марії, а не Діви Марії... У 1949 р. за рішенням міської ради були знесені всі пам'ятні знаки, що «не мали історичної цінності». Мали чи не мали – на совісті тих, хто визначав...

Володимир НІКОНОВ (директор департаменту містобудівного комплексу та земельних відносин міської ради): На реконструкцію площі Турецької криниці витрачено 17 мільйонів гривень...

Семен Цидельковський (директор Будинку естетики та дозвілля, заслужений діяч мистецтв України): Мені, як жителю Чернівців, як їдею, приємніша назва Святої Марії чи Діви Марії. Але треба мати на увазі рішення міської ради про монумент жертвам гетто. Це не обструкція, а для поєднання...

Продовження на с. 12

Площа Святої Марії з давніми християнськими традиціями

«... Впродовж багатьох років на площі діяли святині трьох народів – православна християнська церква Успіння Марії, парафіянами якої були українці та румуни, а також єврейська міква...»

2008 р. aeroluxe.com.ua

Від редакції: Міква – водний резервуар для обмивання юдеїв обох статей для очищення від дотику до мертвих, вакуляції, менструації, гонореї, прокази... Інакше їх у святиню, синагогу, не пускали. Прирівняти єврейську мікву до християнської церкви – все одно, що прирівняти українську лазню до синагоги!

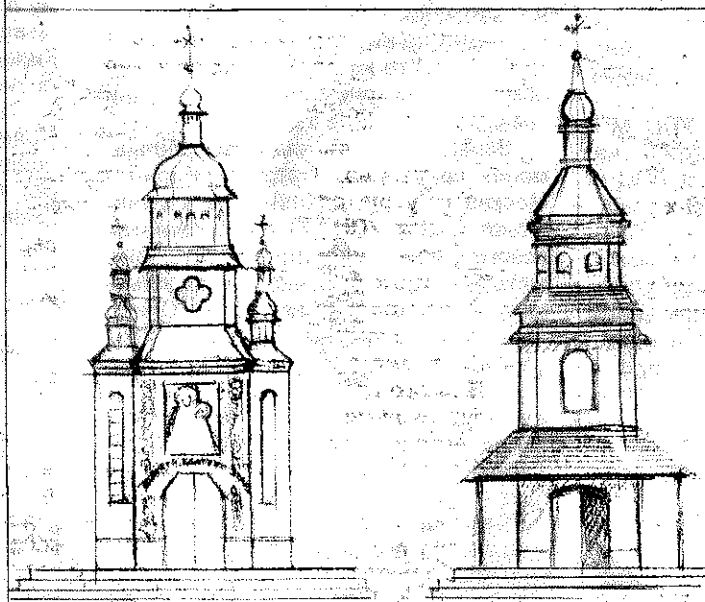
«... Сьогодні славнозвісна Турецька криниця, на честь якої, власне, і названо площу, оздоблена мармуром, до чого долучилася одна з турецьких фірм, що була зайнята в ювілейний для Чернівців рік у міському житловому будівництві...»

2008 р. aeroluxe.com.ua

Від редакції: Крім мармуру, турки встановили і свій культовий півмісяць. У результаті Митрополит Чернівецький і Буковинський Данило не став святити воду на Йордана біля цього

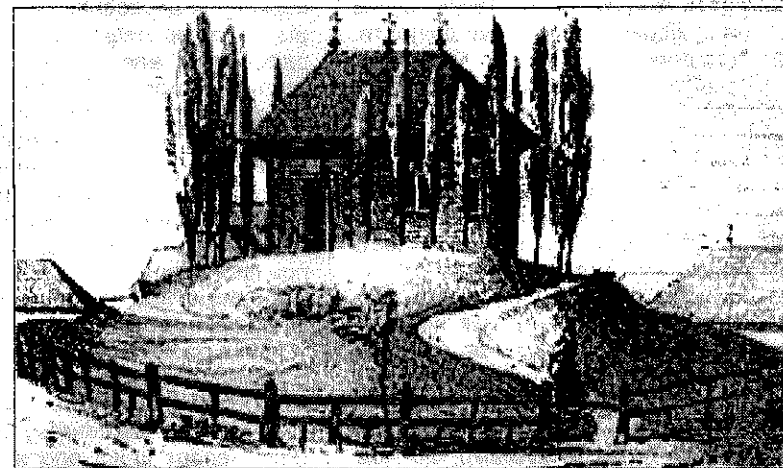
Заслужений художник України Іван Балан запропонував, як предмет для розмови, своє бачення майбутньої каплиці з традиційними елементами висотою 20-25 м на площі Святої Марії в стилі українського бароко або в стилі буковинської церкви. Він вважає, що над її проектом повинні працювати архітектори-професіонали.

Басейн же на місці церкви – ажурат втілення сатанинського умислу Сталіна збудувати басейн на місці храму Христа Спасителя в Москві. «Культу нема, но служители остались».

Дуже запізніле звернення про відновлення справедливості.

Але є надія, бо Федорук, який заварив

Список використаних джерел

1. Schematismus der Bucovinaer gr.-or. Archiepiscopal-Diocese für das Jahr 1903. – Cernowitz: Verlage des gr. or. erzbisch. Consist. s.a., 1896. – 169s.
2. Манастырскій А.Д. Православни церкви въ Буковинѣ. Candela. Folia Visericseas-literara. Anul 1897. – Cernauti, 1897. – P. 533 – 540.
3. Гоберман Д.Н. По Северной Буковине. Ленинград: Искусство, 1983. – 16с.
4. Снігур І.Н. Чернівці і чернівчани. Чернівці: Прут, 2002. – 195с.
5. Чучко М.К. Дерев'яні церкви та дзвіниці середини XIV – початку XX століть. Православні культові споруди Буковини. Чернівці: БукРек, 2011. – 36с., – 52с.

Також можемо подати до розгляду розширений список використаних джерел.

1. Митрополит Чернівецький і Буковинський Данило. 2. Митрополит Чернівецький і Буковинський Данило. 3. Митрополит Чернівецький і Буковинський Данило.

Секретарю Чернівецької міської ради
Михайлішину В.М.

Директору департаменту
містобудівного комплексу
та земельних відносин
Чернівецької міської ради
Б.Хмельницького, 64А
Начальнику відділу
охорони культурної спадщини
Чернівецької міської ради
Пушків О.Д.

Головному архітектору міста Чернівці
Гомонівчу С.С.

Звернення

Ми, громадські та релігійні організації, звертаємося до Вас з проханням відновити історичну справедливість та за християнською традицією встановити пам'ятку каплицю на місці двох православних храмів Успіння Пресвятої Богородиці, які знаходилися на колишній площі Святої Марії (тепер «площа Турецької криниці»).

Ці дані відомі з історичних письмових джерел та наукових досліджень.

У 1709 – 1715 роках молдавським господарем Костянтином Маврокордатом була збудована перша церква Успіння Пресвятої Богородиці (відома під назвою «Князівська»), яка у 1779 році коштом графа Якова Логотетті перенесена в село Долишні Ширівці, де була добудована і освячена як Спирідонівська церква, де функціонує і нині.

Друга церква Успіння Пресвятої Богородиці була збудована на цьому ж місці у 1783 році і перенесена в передмістя Чернівців – Калічанку в 50-х роках XIX ст., де також правиться служба нині.

Площа, на якій знаходилися храми, мала назву «Площа Святої Марії», на честь Пресвятої Богородиці.

Турецька криниця була побудована в період з 1714 по 1719 роки, коли в Чернівцях знаходився турецький гарнізон, тобто після будівництва першої церкви Успіння Пресвятої Богородиці.

В зв'язку з забудовою площі та формуванням її архітектурного ансамблю порушуємо питання про відновлення історичної справедливості та встановлення на цьому місці пам'ятної каплиці на честь Успіння Пресвятої Богородиці та відновлення назви цієї площі на «Площа Святої Марії» у честь Пресвятої Богородиці.

Від редакції: Якщо Михайлішин і Папіса, наче не турки й не євреї, хочуть, щоб за ПР проголосували хоч деякі християни, хай не тільки не дублюють Федорука, а й виправлять наслідки ним.

Загальний відділ
Чернівецької міської р.м.
(канцелярія)
тел. 55-37-54

01/02-2012
01/02-15-836

4. Голова 400 Ветеранів Чернівців
5. Керівник видавничої справи Чернівецької області
6. Голова Чернівецької області
7. Голова Чернівецької області
8. Голова Чернівецької області
9. Голова Чернівецької області
10. Керівник, головний редактор Чернівецького обласного видання, публічно-виробничого товариства «Кримська правда»
Горішній, голова Чернівецького обласного товариства ветеранів (Ков)

- Продовження, стор. 2.
11. Голова Чернівецької обласної організації Руху за Європу
12. Голова Чернівецького обласного осередку Руху за Європу
13. Керівник видавничої справи Чернівецької області
14. Керівник народної самооборони в Чернівецькій обл.
15. Голова 400 Ветеранів

ВІДРОДЖЕННЯ

ч. 10, 1 березня 2012 року

ІСТОРІЯ ВЧИТЬ

Кайндль Р. Ф. Історія Чернівців. 1908. - Чернівці: Зелена Буковина, 2008

Про церкву Успіння Пресвятої Богородиці

Стор. 61

«Другу з церков, що ґрунтували у XVIII столітті, між 1709 і 1716 роками будував вєвода Миколай Маврокордат, а його сини – Костянтин та Іван Маврокордати – надали їй особливі привілеї. Тому ця церква Успіння Богородиці звається ще княжою («biserika domniaska»), а знаходиться вона на пагорбі біля Турецької криниці. Згідно з найдавнішою грамотою про пільги від 1743 року, місцева митниця передавала церкві щомісяця два ока олії та тридцять драмів падану. Службовики цієї церкви звільнялися від княжих податків та зборів... Ці пільги були підтверджені й 1773 року»

Стор. 62

«Біля церков Богородиці та Св. Миколая знаходилися цвинтарі».

Стор. 260-261

«Треба зауважити, що ... церкву Успіння Богородиці у 1876 році перенесли від Турецької криниці на Калічанку... Нагорб, на якому знаходилася церква, знесли, а знайдені там на старому цвинтарі людські останки перенесли на міщинський цвинтар. На місці церковного віятара поставили монумент. Щороку, як і десятиліттями раніше, тут на Йордана освятиють воду».

Про Князівську або Панську криницю

Стор. 237

«Тут, біля княжої церкви Успіння Богородиці («biserika domniaska») знаходилася Панська криниця («fontina

domniaska»), яку пізніше стали називати Турецькою».

Стор. 187

«Як могли утримували мости та дороги, а на містках через глибокі канави спорудили, де це було можливим, поручні, наприклад, на мості біля так званої Панської криниці («Турецька криниця»), 1793 рік.

Стор. 188

«Біля так званої Панської (Турецької) криниці, що дуже корисна для громадськості, за високоповажним розпорядженням окружного управління, для потреб громади зроблено цистерну», 1793 рік.

Стор. 192

«У Чернівцях, задовольнялися здебільше джерелом, яке називали Панською криницею («fontina domniaska») ще у 1787 році і яке вперше було належним чином облаштоване тільки 1793 року. Це – нинішня Турецька криниця, але ця назва з'явилася трохи пізніше (1797 рік). Назву Панська криниця можна пояснити тим, що джерело знаходилося поблизу земельно-княжої церкви Успіння. Другу назву легко можна пояснити тим, що криниця походить ще